

Jaarverslag 2022 SKVR

31 maart 2023

Laat je zien!

Ontdekken,
maken,
delen.

Inhoud

Inhoud	4
Voorwoord	7
1. SKVR Algemeen	8
1.1. SKVR The Creative Network	8
1.2. Innovatie	9
1.3. Diversiteit en inclusiviteit	13
1.4. Fair Practice Code	15
1.5. Fondsenwerving	15
2. Domein Onderwijs	17
2.1. Algemeen	17
2.2. Het jonge kind	19
2.3. Primair onderwijs	20
2.4. Speciaal onderwijs	24
2.5. Voortgezet onderwijs	25
2.6. Mbo	26
2.7. Prestaties onderwijs	28
3. Domein Sociaal Maatschappelijk	31
3.1. Algemeen	31
3.2. Pilots in de wijken	31
3.2.1. Pilot 1 - Team Toekomst	32
3.2.2. Pilot 2 – Quardin	34
3.2.3. Pilot 3 – Chance to Influence en Stichting Talentz Skool	37
3.3. Focus op maat	38
3.4. Prestaties Sociaal-Maatschappelijk domein	44
4. Domein Markt	47
4.1. Algemeen	47
4.2. Innovatie	47
4.3. Locaties, Community en identiteit	48
4.4. Prestaties Markt	51
5. Digitale presentaties	53
6. Prestaties 2022 totaal	55
7. Monitor publieksbereik en monitor cultuuronderwijs	57
8. Bedrijfsvoering	59
8.1. HR59	

8.2.	Financiën	60
8.3.	Klantenservice, front- en backoffice	61
8.4.	ICT	61
8.5.	Facilitair	62
8.6.	Marketing en communicatie	63
9.	Governance	65
9.1.	Directie	65
9.2.	Raad van Toezicht	65
9.3.	Governance Code Cultuur	67
9.4.	OR	70
10.	Risicoparagraaf	72
	Bijlage 1 - Jaarrekening	74

Voorwoord

2022 was een jaar vol tegenstellingen. Een jaar waarin we langzaam een herboren gevoel van vrijheid kregen doordat niet meer de coronacrisis ons bezig hield. Maar ook een jaar waarin we geconfronteerd werden met oorlog en natuurrampen, wat juist weer een gevoel van onveiligheid gaf. Als SKVR zijn we vooral vol gas, ook al was dat prijzig, vooruit gegaan. De verhuizing naar de Hillevliet is een feit geworden, we hebben flink geïnvesteerd in een nieuw systeem om onze activiteiten te ondersteunen en als kers op de taart hebben we The Creative Network geïntroduceerd. De start van onze transitie naar een netwerkorganisatie waarin we door middel van coalities werken aan een inclusief programma van actieve cultuurbeoefening die aansluit op de ontwikkelingen in de stad.

We hebben ons niet laten weerhouden door onrust en onzekerheid. We zijn gaan acteren op uitdagingen in de stad om daar door middel van actieve cultuurbeoefening een bijdrage aan te leveren. In dit verslag vind je daar meer over, hoe we inzetten op het lerarentekort, mentale gezondheid van jongeren, eenzaamheid van ouderen, talentontwikkeling en meer. Ik ben enorm trots hoe we die kanteling maken, hoe we samenwerkingen aangaan op basis van gelijkwaardigheid, hoe we de wijken in trekken uitgaande van de kracht van de wijk en de manier waarop we plezier, creativiteit en duurzaamheid ontwikkelen.

Met vol gas gaan heeft ook een keerzijde. We hebben een behoorlijk exploitatieverlies geleden in 2022. Een deel hadden we al voorspeld door de onzekerheid van de coronacrisis maar het verlies is groter dan verwacht, deels door incidentele kosten zoals extra kosten door vertragingen in verbouwingen en hogere energiekosten. Voor 2023 zijn we dan ook genoodzaakt om maatregelen te nemen om de exploitatie voor de toekomst gezond te houden en onze liquiditeit op niveau te houden. Dit betekent dat we nu, helaas, midden in de ontwikkeling van een maatregelenplan zitten wat consequenties kan gaan hebben voor personeel en huisvesting. Niet leuk, maar noodzakelijk. Desalniettemin zien we de toekomst rooskleurig in. We maken mooie ontwikkelingen door, bereiken steeds meer Rotterdammers in samenwerking met allerlei partijen en laten zien dat kunst en cultuur ertoe doet!

Claudia Doesburg

1. SKVR Algemeen

1.1. SKVR THE CREATIVE NETWORK

In 2022 kwam er een kroon op de transitie met lancering van SKVR, The Creative Network. We introduceerden niet alleen een nieuwe huisstijl maar ook een nieuwe werkwijze met een nieuw verhaal naar de stad en onze partners.

Een opvallende gele cirkel is het nieuwe logo voor SKVR. De tagline: *The Creative Network* die nu onderdeel uitmaakt onze naam, onderstreept de boodschap die we uitdragen met de nieuwe vormgeving en frisse, directe *tone of voice*: *SKVR is veel meer dan de optelsom van de activiteiten. We zijn een creatief netwerk. Van deelnemers, cursisten en kunstprofessionals. Partners in het onderwijs, in de wijk en bij maatschappelijke organisaties in de stad. Relaties, vrienden en geïnteresseerden.*

Met elkaar vormen we SKVR, The Creative Network. Interconnectief: *samen, gelijkwaardig en gedreven om vanuit co-creatie bij te dragen aan brede culturele en maatschappelijke vorming via actieve cultuurbeoefening.*

SKVR verbindt

Met ruim zeshonderd betrokken werknemers, waarvan bijna vijfhonderd (zelfstandige) kunstprofessionals ontwikkelen we samen met partners en deelnemers activiteiten met impact. Zo brengen we jaarlijks vele Rotterdammers in aanraking met cultuur en creativiteit. En met elkaar.

Wij richten ons, daar waar het nodig is, op bevordering van deelname aan actieve kunst- en cultuurbeoefening, als waarde op zich en als middel om bij te dragen aan kansengelijkheid. Omdat kansengelijkheid de komende jaren nog meer zal toenemen in de stad gaan wij voor verduurzaming van het aanbod. Dit doen we door in te zetten op communityvorming, het versterken en verbinden van doelgroepen en partners binnen verschillende domeinen van welzijn tot sport. En door het stimuleren van eigenaarschap van het individu binnen de communities. We staan met onze voeten in de klei en zoeken aansluiting bij de doelgroep en de partners om te komen tot een gezamenlijke visie voor de stad op actieve cultuureducatie die leidt tot meer impact.

Ondersteunende en faciliterende rol in de wijken

Wij hebben ons ten doel gesteld om de diverse partijen in de wijk te faciliteren en te ondersteunen in het realiseren van een duurzaam aanbod dat aansluit op de behoeftes van de wijkbewoners. Onze nieuwe houding en rol wordt in de wijken door bewoners en partners gewaardeerd. Dat we ruimte maken en geven en ondersteunen en ontzorgen daar waar het nodig is, wordt als waardevol ervaren. Ook pakt SKVR vaak een rol in het uitzetten van een koers, om gezamenlijkheid te creëren en met elkaar meer impact te maken. Zo helpen we wijken en partijen om het culturele aanbod duurzaam te ontwikkelen (dus geen eenmalige projecten maar structureel aanbod) en het te verbinden met dat wat al aanwezig is in de wijken.

1.2. INNOVATIE

Vanuit de diverse rollen die SKVR vervult zijn we actief bezig met ontwikkeling en innovatie. Op inhoudelijk gebied, in de rol die we als organisatie spelen voor samenwerkingspartners en in de wijken en ook als het gaat om onze systemen en processen ter ondersteuning van de inhoud. Door het gehele verslag lees je voorbeelden van deze innovatie.

Activiteiten en technologie

In het onderwijs heeft zowel inhoudelijk als technisch innovatie plaatsgevonden, vaak in samenwerking met partners, bijvoorbeeld in de samenwerking met MEMO, het programma Slim Organiseren en Muziek in de Voorschool. We

hebben expertise in huis voor de technische ontwikkeling van lesmateriaal, ontwikkelen lesaanbod met Blended Learning en het Maaklab is geopend.

Muziek in de Voorschool

In Muziek in de Voorschool staat het bevorderen van kansengelijkheid centraal door met muziek en beweging de taalontwikkeling en sociaal-emotionele ontwikkeling van peuters te stimuleren. De methode waarbij kunstvakdocenten worden ingezet in de voorschool vernieuwt de intensiteit van de activiteiten en de deskundigheid waarmee de activiteiten worden aangeboden. Daarnaast voegen we formatie met een andere expertise toe in de voorschool.

Slim Organiseren

Naar aanleiding van het grote tekort aan leerkrachten in Rotterdam is SKVR samen met KCR een pilot gestart waarbij we met de inzet van kunstvakdocenten willen bijdragen aan oplossingen voor dit probleem. In de pilot Slim Organiseren onderzoeken we hoe we met onze lessen een bijdrage kunnen leveren aan de ontwikkeling van leerlingen en daarbij deels extra formatie voor de school leveren. De manier waarop we de samenwerking met pilotscholen invullen is altijd maatwerk. Scholing van kunstvakdocenten op het gebied van pedagogiek en didactiek door de Hogeschool Thomas More maakt deel uit van de pilot. Hiervoor is het opleidingstraject Level Up gestart. De Hogeschool neemt vraagstukken die in de praktijk vanuit de scholen en vakdocenten naar voren komen mee in de scholing.

Blended learning

Voor alle domeinen heeft SKVR geïnvesteerd in de verdere ontwikkeling van blended learning als methodiek binnen de lessen in het onderwijs en in de eigen tijd. Hierbij is ook gekeken naar de ontwikkelbehoeften van docenten. Meer dan vijftig docenten hebben online webinars en workshops gevolgd, van een introductie op blended learning tot online presenteren en embodied learning. Een kleinere groep kunstvakdocenten volgde een intensieve training didactische strategieën bij Jaco van den Dool, onderwijsinnovator en studie leider docent muziek bij het conservatorium Amsterdam.

Maaklab

In het Maaklab staan creativiteit, technologie en makerskills centraal. Het is een plek waar leerlingen samen ontwerpen, experimenten en leren. Het lab biedt ruimte voor de invulling van het vak wetenschap & technologie in het curriculum van de school. In 2023 zal het Maaklab verder vorm krijgen en zetten we in op implementatie van de lessen in onze onderwijsprogramma's.

Makersonderwijs en muziek en technologie

In het traject 'Leren en ontwikkelen' hebben -op basis van behoeften van docenten en wensen bij klanten (vooral scholen) - naast blended learning ook makersonderwijs en muziek en technologie een plaats gekregen. Er is een community van ruim twintig kunstvakdocenten en coördinatoren ontstaan die in co-creatie activiteiten ontwikkelt voor het primair- en voortgezet onderwijs. In 40 sessies werd kennis uitgewisseld, werden digitale en technologische middelen uitgetoetst en werd gekeken hoe je die een plek kunt geven in muzieklessen. Voorbeelden: Maaklab, experimenteren met de natuurkundige kant van muziek in de muziekles, artificial intelligence in de muziekles, synthesizer en klanksynthese, werken met Ableton Push (digitaal instrument) en het laagdrempelig toegankelijke programma Bandlab. Dit traject wordt vervolgd in 2023, waar ook de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht zal aanhaken bij de bijeenkomsten van de muziektechnologie-community van SKVR voor een extra kennisimpuls.

Magic of the Frame

Het hoofddoel van dit Erasmus+ project is om - in samenwerking met de participerende scholen en de internationale partners - voor het onderwijs relevante innovatieve werkwijzen en gereedschappen te ontwikkelen waarbij het kijken naar documentaires (film) een bijdrage levert aan het curriculum van vo-scholen. Daarnaast brengt het project leerlingen in aanraking met actuele maatschappelijke thema's waar zij in de lessen op een creatieve manier op reflecteren. Meer over dit project vindt u in paragraaf 2.5.

Spot the yellow

In het meerjarenplan 2021-2024 is Spot the Yellow geïntroduceerd als innovatieplatform. Vanuit dit initiële idee heeft een doorontwikkeling plaatsgevonden. In de laatste maanden van 2022 is gewerkt aan een fundament voor het platform en aan de onderzoeksvraag, missie, visie en activiteiten. In de eerste maanden van 2023 worden de plannen gepresenteerd en gesprekken gevoerd met potentiële onderzoekspartners. Daarnaast worden projecten voor en met het onderwijs in samenwerking met kunstenaars en andere partners vormgegeven. De officiële lancering van het onderzoeksplatform volgt in Q2 2023.

Innovatie in ondersteunen en faciliteren in het sociaal-maatschappelijk domein

Pilots

Vanuit het Sociaal-Maatschappelijk domein levert SKVR een bijdrage aan sociaal-maatschappelijke ontwikkelingen in de wijken. Daarbij ligt de focus op kwetsbare en bijzondere doelgroepen en zetten we in op een inclusieve en innovatieve aanpak.

Het afgelopen jaar konden de pilots en projecten (na de lockdown in het eerste kwartaal) tot verdere ontwikkeling komen. We volgen alles nauwgezet via de methode van de waardepropositie waarin we onszelf criteria hebben gesteld over de toegevoegde waarde van onze activiteiten. We onderzoeken daarmee of we gaan verbreden, verdiepen of een andere weg in gaan slaan. Daarnaast is onderzoek gedaan naar trends en ontwikkelingen in de stad. Op basis van alle bevindingen hebben we onze visie aangescherpt en meer verbinding weten te leggen tussen de verschillende projecten. Dit gaat resulteren in meer impact in de stad. In 2023 gaan we hier uitvoering aan geven. Denk hierbij aan het aanscherpen van de verbinding met het maatschappelijke werkveld, het starten van een kweekvijvertraject om vaktalenten de kans te geven zich te ontwikkelen tot docent of cultureel ondernemer, onderzoek naar een innovatieve financieringsmix en het inspelen op verschuiving van doelgroepen van de stad naar de buitenwijken.

Ons onderzoek naar de wijze waarop we uitvoering kunnen geven aan onze faciliterende en ondersteunende rol (in de drie pilots) loopt door in 2023. Vanuit de waardepropositie kijken we naar andere prestatie-indicatoren: het aantal deelnemers is niet meer onze belangrijkste inzet en bovendien vaak op conto van de partner te schrijven. Samen met onze partners ontwikkelen we nieuwe indicatoren. Daarbij kijken we bijvoorbeeld naar het aantal samenwerkingen, coachingstrajecten, rolmodellen en ambassadeurs en indirecte bereikcijfers. Daarnaast beoordelen we onze pilot op legitimiteit, betrokkenheid en rendement. We willen met onze projecten verschil maken, de verschillende belangen meenemen en onze middelen efficiënt en rechtmatig inzetten.

SKVR brengt expertise in voor wijkpartners en heeft een stedelijke functie. We bieden structuur en systemen in combinatie met adequaat handelen in de wijk. Door de schaalgrootte van de organisatie brengen we innovatiekracht en slagkracht in de samenwerking.

Quardin Garden

Begin 2022 zijn wij een intensieve samenwerking aangegaan met de Quardin Garden. De komende jaren willen wij in de Quardin Garden bouwen aan projecten die duurzaam impact maken op de levens van kwetsbare jongeren. We investeren financieel en met kennis in programmeringen die plaatsvinden in het nieuwe pand van Quardin en op locaties daarbuiten.

Afgelopen jaar zijn twee nieuwe concepten gelanceerd: SeefSpace, een plek waar queer jongeren met elkaar werken aan talentontwikkeling, persoonlijke ontwikkeling en mentale gezondheid in een veilige omgeving. En Stemvolume: een schrijverskamp voor en door vrouwelijke artiesten, of vrouwen die zich in de

muziek willen ontwikkelen. In totaal hebben we gezamenlijk een bereik behaald van 650 unieke jongeren en 606 uren aan programma.

Komend jaar verbinden we ons samen met andere partijen aan een Manifest om ons met nog meer domeinen, partijen en programma's in te zetten voor een verbetering van het mentale welzijn van Rotterdamse jongeren.

Hybride kunstworkshops voor ouderen

In 2022 is in het kader van het gemeentelijke programma Senior Vriendelijke Wijk een pilot gedaan met hybride workshops gecombineerd met scholing aan medewerkers van Aafje en andere zorg- en welzijnsinstellingen. De hybride workshops zijn innovatieve kunstlessen die online worden gestreamd en op verschillende zorglocaties tegelijkertijd kunnen worden gevolgd. Hiermee maken we actieve cultuurbeoefening voor ouderen toegankelijker. Deze pilot wordt in 2023 voortgezet in een groter project, ondersteund door het Fonds voor Cultuurparticipatie. Hier nemen meerdere zorg- en welzijnsinstellingen aan deel. Dit is een traject van twee jaar, waarin het streven is zoveel mogelijk oudere Rotterdammers te bereiken. Zowel zelfstandig wonenden als deelnemers van niet- en geïndiceerde dagbestedingen.

Systemen en processen

2022 stond ook in het teken van het project de ontwikkeling en implementatie van Thinkwise. Dit nieuwe systeem voor de cursusadministratie was nodig omdat het huidige systeem in 2023 niet meer ondersteund wordt en we in transitie zijn naar een meer slanke en flexibele organisatie. Het nieuwe systeem voorziet in een basis voor datagedreven werken waarin scherp gemonitord en gestuurd kan worden. Daarnaast is het dynamischer en klantgerichter; waardecreatie en innovatie zijn de drijfveer. Het intensieve proces is opgepakt in samenwerking met partners IT-Workz en ontwikkelaar Backbown. In Q1 2023 wordt het systeem getest en naar verwachting geïmplementeerd.

1.3. DIVERSITEIT EN INCLUSIVITEIT

Diversiteits- en inclusiviteitsbeleid is een belangrijk onderwerp in de organisatie. Opgesteld, aangezwengeld en gemonitord door de kwartiermaker. Uitgevoerd door alle teams in de organisatie. Drie punten staan daarbij centraal:

1. Personeelswerving: meer diversiteit op de werkvloer;
2. Een actieve rol van medewerkers: meedenken en meedoen;

3. Samenwerking met externe partners: zowel in kennisuitwisseling als in concrete projecten.
1. Om te komen tot meer diversiteit op de werkvloer hebben we doelen opgesteld in het plan van aanpak 010 Inclusief, dat als onderlegger diende bij de ondertekening van de landelijke Charter Diversiteit in Bedrijf. Deze doelen zijn intern belegd en worden in 2023 uitgevoerd. SKVR is bewust bezig met het divers werven van nieuw personeel met speciale aandacht voor culturele diversiteit. SKVR richt zich in de werving ook op alle andere diversiteitsdimensies zoals gender, leeftijd, seksuele oriëntatie en mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en/of chronische ziekte. Over de huidige samenstelling wordt een enquête verspreid onder alle medewerkers waardoor er een beeld ontstaat van de diversiteit van het personeelsbestand. Hieruit kunnen streefcijfers worden bepaald om deze diversiteit te vergroten.
2. In 2021 lag het accent op bewustwording. In 2022 verschoof dat naar 'het verlangen om mee te doen'. De rol van de medewerker werd actiever. Elk team heeft een D&I-ambassadeur. Maandelijks komen de ambassadeurs bijeen om hun input te verwerken in het Action Learning Project. Daarin staan de concrete doelen waaraan de organisatie werkt. Op regelmatige basis zijn er inspiratiesessies, gespreksbijeenkomsten en trainingen voor alle medewerkers.
3. In 2022 sloot SKVR zich aan bij 010 Inclusief en bij het landelijke initiatief Diversiteit in bedrijf. Daarmee committeerden we ons aan concrete doelen. Uitwisseling vindt plaats binnen het culturele veld. Bijvoorbeeld tussen Raden van Toezicht binnen Cultuur Inclusief, met de Muziekschooldirecteuren Zuid-Holland en met docenten van Codarts. Concrete samenwerkingen op het vlak van jongeren en inclusiviteit deden we met Quardin en Dona Daria.

2023

Eind 2022 kreeg SKVR groen licht voor een project Digitale Inclusie. Hiermee gaat SKVR bijdragen aan kansengelijkheid in digitale vaardigheden in het onderwijs.

SKVR besteedt aandacht aan Ketí Koti als onderdeel van een stedelijk collectief met diverse culturele en maatschappelijke organisaties zoals Boijmans van Beuningen en Tailors and Wearers. En samen met Dona Daria gaat SKVR aan de slag met inclusiviteitsprojecten in het onderwijs.

1.4. FAIR PRACTICE CODE

Begin 2022 is de invoering van fair pay SKVR-breed geëvalueerd. Docenten en coördinatoren zijn positief over de nieuwe tarieven. Een echte verbetering. Het voorstel voor de indexatie van de tarieven ging per 1 augustus 2022 in.

Fair contracts

SKVR werkt voor de lessen, cursussen en workshops veel met zelfstandige kunstprofessionals op opdrachtbasis volgens de Modelovereenkomst Kunsteducatie. Sinds 2022 biedt SKVR docenten in de intensieve trajecten in het onderwijs een keuze in de contractvorm: een overeenkomst voor een opdracht of een arbeidsovereenkomst. Een aantal docenten maakte in 2022 de overstap van zelfstandig ondernemer naar medewerker in dienst.

1.5. FONDSENWERVING

Voor de ontwikkeling van nieuwe projecten en samenwerkingen, innovatie en de aanschaf van materialen doet SKVR waar mogelijk een beroep op fondsen. Daarnaast zetten we op kleine schaal in op particuliere werving. Dit is ook een manier om Rotterdammers te betrekken bij onze programma's. De focus ligt op projecten in het Sociaal-Maatschappelijk Domein. In alle gevallen waren het in 2022 projecten in samenwerking met partners uit The Creative Network.

Support Ons

We werkten intern en extern (zoals met het kenniscentrum van Voor de kunst, Creative Funding) nauw samen in de totstandkoming van de crowdfundingactie vanuit ons goede doel Support Ons (voorheen Support Fons). Deze actie is in december uitgerold. En er werd gebruikgemaakt van divers in huis ontwikkeld communicatiemateriaal als nieuwsbrieven, flyers, posters en banners.

1

2. Domein Onderwijs

2.1. ALGEMEEN

SKVR levert een impactvolle bijdrage aan het Rotterdamse onderwijs. In de onderwijskolom van voorschool tot en met het mbo zijn we een belangrijke partner voor de scholen in het bevorderen van de brede ontwikkeling van leerlingen. Meer dan 250 kunstvakdocenten zijn dagelijks actief en met hun inzet bereikten we in 2022 meer dan 80.000 leerlingen en studenten. Mede door het Nationaal Programma Onderwijs en het groeiend tekort aan leerkrachten blijft de vraag naar onze inzet onverminderd hoog.

Het landelijk tekort aan vakkrachten en personeel was dit jaar een belangrijk onderwerp dat ook op SKVR zijn weerslag heeft. Wij hebben extra ingezet op de werving van nieuwe docenten, op opleidingskansen voor docenten die al aan ons verbonden waren en op de binding van onze docenten door het faciliteren van ontmoeting, inspiratie en kennisuitwisseling. Ook onderzochten we mogelijkheden om (aankomende) docenten op te leiden en vaktalent te ondersteunen en de kans te bieden op een plek in de uitvoering van onze werkzaamheden.

We hebben dit jaar extra ingezet op thema's als digitale vaardigheden, sociaal-emotioneel leren, geletterdheid, mentale gezondheid, burgerschap, gelijke kansen en diversiteit en inclusie.

Innovatie in het onderwijs

Zoals in paragraaf 1.2 weergegeven is er zowel inhoudelijk als technisch geïnnoveerd in het onderwijsdomein, vaak in samenwerking met partners. We hebben expertise in huis voor de technische ontwikkeling van lesmateriaal voor muziektechnologie en het Maaklab en we ontwikkelen lesaanbod met Blended Learning, makersonderwijs en muziek en technologie.

Docenten: werven, ontwikkelen en binden

Starter of ervaren docent: voor kunstvakdocenten die deel uitmaken van The Creative Network willen we een plek zijn waar aandacht is voor je persoonlijke ontwikkeling. Een themateam, met vertegenwoordigers uit alle SKVR-domeinen, boog zich over 'ontwikkelpaden' van docenten en onderzocht de aandachtspunten. We zien dat er bij alle docenten behoefte is aan verbondenheid met de organisatie. Inspiratiebijeenkomsten en scholingsdagen dragen daar in belangrijke mate aan bij.

Ons deskundigheidsprogramma voor kunstvakdocenten in het onderwijs, waar in 2022 voornamelijk docenten primair onderwijs aan deelnamen, bestond in 2022 uit onder andere vakinhoudelijke docerendagen, inspiratiesessies Tech, cursussen in didactiek en pedagogiek, educatietraining voor de voorschoolse opvang, een masterclass Muziek op schoot en trainingen op het gebied van muziektechnologie. In totaal deden hier ruim 300 vakdocenten aan mee.

Microstages in het voortgezet onderwijs

In microstages maken tweedejaars studenten van de Willem de Kooning Academie kennis met de lespraktijk van onze vakdocenten op verschillende scholen voor voortgezet onderwijs in Rotterdam. Een - interdisciplinaire - ministage waarvoor de studenten een les ontwikkelen en uitvoeren in de praktijk met de vakdocenten als sparringpartner. In 2022 hebben 20 studenten aan ongeveer 150 leerlingen lesgegeven.

2.2. HET JONGE KIND

Het jonge kind is een focusgroep voor SKVR omdat de meeste impact voor 'een leven lang leren' tijdens de eerste levensjaren gemaakt wordt. Bij het jonge kind is het brein volop in ontwikkeling en worden de meeste neurale verbindingen gemaakt. Recent wetenschappelijk onderzoek laat zien dat kinderen die muziekles krijgen significant beter scoren op het gebied van planning, inhibitie en verbale intelligentie. SKVR richt zich voor het jonge kind daarom vooral op muziek en bewegen.

Pilot 'Muziek in de voorschool'

Vanuit het Nationaal Programma Onderwijs kende de gemeente Rotterdam subsidie toe voor de pilot Muziek in de Voorschool. De doelen van de pilot zijn:

- Het bevorderen van kansengelijkheid door met muziek en beweging de taalontwikkeling en sociaal-emotionele ontwikkeling van peuters te stimuleren;
- Muziek en bewegen een steviger plek geven in de voorschool;
- Het toevoegen van formatie met een andere expertise.

In de pilot verzorgde de kunstvakdocent muziek- en beweegactiviteiten die ingebed werden in het vve-programma, in nauwe samenwerking met de pedagogisch medewerkers. Het doel van de pilot werd goed ontvangen door de organisaties voor voorschoolse educatie. In april startten we met vijf peutergroepen. Dit is gedurende het jaar uitgebreid naar dertig groepen waar wekelijkse muziek- en beweegactiviteiten door de kunstvakdocenten werden verzorgd. Om deze lessen te kunnen verzorgen besteedden we veel aandacht aan werving en scholing van kunstvakdocenten.

We zijn in 2022 een samenwerking opgestart met Peuter & Co, Kiddoozz, KindeRdam, PCOHS, de ZeeBaboe Hoek van Holland en RVKO. We hebben in 2022 in totaal 30 groepen met 290 peuters bereikt in deze samenwerkingen.

Samenwerking met stichting Memorabele Momenten (MEMO)

In 2022 ging SKVR een samenwerking aan met stichting Memorabele Momenten (MEMO). Doel is om zoveel mogelijk peuters kennis te laten maken met muziek, om muziek te beleven en tegelijkertijd de taalontwikkeling te bevorderen. In het eerste kwartaal van 2023 zullen de eerste concerten gaan plaatsvinden. In de try-outs in 2022 zijn 88 peuters bereikt.

Frummel en de LetterLiedFiets in samenwerking met Bibliotheek Rotterdam

In samenwerking met Bibliotheek Rotterdam werd met subsidie van de stichting Meer Muziek in de Klas de LetterLiedFiets ontwikkeld. In de interactieve leesmuziekvoorstelling komen muziek en voorlezen samen, onder het motto 'In elk boek zit muziek'. Het doel van dit project is peuters en hun ouders/verzorgers kennis te laten maken met muziek en interactief lezen om de taalontwikkeling te stimuleren. De voorstelling wordt verzorgd door de leesconsulenten van de bibliotheek en muziekdocenten van SKVR. Er hebben 20 voorstellingen plaatsgevonden waaraan 195 peuters actief hebben meegedaan.

2023

In 2023 zal verdere inhoudelijke ontwikkeling en monitoring van de pilot plaatsvinden en worden (nieuwe) relaties in het werkveld onderhouden en opgebouwd.

De inhoudelijke ontwikkeling richt zich onder andere op het ontwikkelen van formats voor lesopbouw van de muziek- en beweegactiviteiten, ontwikkelen van cultuureducatie in het huidige vve-programma en het digitaliseren van muziekactiviteiten.

De CED-groep is gevraagd om een externe monitor op te stellen in 2023 met als vraagstuk "wat is de toegevoegde waarde van de samenwerking tussen kunstvakdocenten en pedagogisch medewerkers voor de taal- en socialemotionele ontwikkeling van jonge kinderen en de betrokken professionals".

2.3. PRIMAIR ONDERWIJS

Om impact te maken op de brede ontwikkeling zetten we in op duurzame samenwerkingen met het onderwijs. Dat sluit aan bij de vraag vanuit het onderwijs naar wekelijkse kunstlessen. In het afgelopen jaar werd op 78 scholen voor primair onderwijs voor ruim 28.000 leerlingen kunstlessen verzorgd door bijna 90 kunstvakdocenten. Dit gebeurde in de programma's KunstID, Ieder Kind een Instrument, door inzet van Cultuurcoaches en in onze pilot Slim Organiseren met inzet van kunstvakdocenten.

Van de 78 scholen bevinden 15 scholen zich in de Children's Zone waarbij de kunstlessen een invulling zijn van de dagprogrammering. 11 van de 15 namen deel aan het programma Ieder Kind een Instrument en 4 van de 15 scholen hadden een Cultuurcoach.

Naast de intensieve kunstlessen verzorgden we voor bijna 34.000 leerlingen

workshops in het Cultuurtraject en in samenwerking met het Sportbedrijf, Rotterdam Vakmanstad, de Rekenfaculteit en Special Heroes. Rotterdam Vakmanstad benaderde SKVR voor cultuuractiviteiten, in de samenwerking met het Sportbedrijf maakten we deel uit van een programma van deze partner en bij de Rekenfaculteit ging het om het geven van in gezamenlijkheid ontwikkelde workshops.

KunstID

De groei in het aantal scholen dat koos voor actieve cultuurbeoefening met wekelijkse lessen voor meerdere of alle groepen was bij het programma KunstID het grootst. We zien hier ook het effect van de extra middelen die scholen ter beschikking hebben gekregen door het Nationaal Programma Onderwijs. De motivatie voor de inzet van professionele kunstvakdocenten is meestal de expertise die zij meebrengen waardoor ze het cultuuronderwijs op scholen verrijken. In het onderwijs wordt werkdruk ervaren en er is een grote focus op taal en rekenen en het voorkomen en verminderen van kansenongelijkheid. Met de inzet van KunstID kunnen leerkrachten zich hierop focussen. Onder begeleiding van een kunstvakdocent kunnen leerlingen zich ontwikkelen op het gebied van creërend vermogen en presenteren. Ook allerlei aspecten van sociaal-emotioneel leren komen in de kunstlessen aan bod. SKVR heeft leerlijnen ontwikkeld als onderlegger bij dit programma.

IKEI

Leerlijnen zijn ook een basis bij het programma Ieder Kind een Instrument. Met een globale inhoud van het programma als vertrekpunt gaat SKVR graag de dialoog aan met scholen om een zo goed mogelijke aansluiting te maken bij de wensen van een school, het curriculum en de belevingswereld van de leerlingen. Na de algemene muzikale vorming in de onderbouw, waar zingen, bewegen en bespelen van kleine instrumenten centraal staan, kunnen scholen kiezen voor instrumentale lessen of een andere muzikale invulling zoals de leerlijn muziek & technologie die aansluit bij ontdekkend en ontwerpend leren, een blokkenprogrammering met onder andere instrumentale kennismaking, muziek & technologie en musical.

In het najaar zijn gesprekken met Leerorkest Nederland gestart voor een project dat deel uitmaakt van het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid dat in januari 2023 zal starten in Rotterdam Zuid.

In de laatste maanden van het jaar deed Sardes onderzoek naar muziekonderwijs in Rotterdam in opdracht van de gemeente Rotterdam. Meerdere scholen waar SKVR muziekonderwijs verzorgt werkten mee. De uitkomsten van dit onderzoek

nemen wij mee in de doorontwikkeling van het IKEI-programma en de leerlijnen muziek.

In 2023 richten we ons binnen KunstID en IKEI op inhoudelijke innovatie waarbij aangesloten wordt op thema's die spelen in het onderwijs en ontdekken en maken in de kunstles. We focussen ons daarnaast op het werven, binden en inspireren van docenten. Specifiek voor IKEI gaan we aan de slag met de vernieuwing van de concerten, met extra aandacht voor eigenaarschap van de leerlingen in samenwerking met professionele musici.

Cultuurcoaches

In het cultuurcoachprogramma worden binnenschools kunstlessen verzorgd die aansluiten bij het cultuuronderwijs van de scholen. Tevens bouwen cultuurcoaches aan de brug van onderwijs naar eigen tijd. Deze brug vormt zich door in samenwerking met de scholen ouders te betrekken en te informeren en samen te werken met partijen in de wijk. Op deze manier dragen we met cultuurcoaches bij aan de versteviging van de schil om de school.

In 2023 vinden gesprekken plaats met scholen over hun visie op de Schil om de school, waarbij SKVR meer wil inzetten op het bouwen van de brug van onderwijs naar eigen tijd, ter bevordering van deelname aan kunstlessen in de eigen tijd.

Ontwikkeling leerlijnen

SKVR heeft leerlijnen in iedere discipline ontwikkeld voor de intensieve programma's op scholen. Binnen de leerlijn Muziek is 'muziek en technologie' geïmplementeerd. Op 28 scholen vonden lessenseries plaats waarbij op een aantal scholen de lessenseries een leerlijn van een heel schooljaar vormden. Verder zijn in 2022 rekenworkshops dans en muziek ontwikkeld, deze worden in 2023 verder uitgewerkt in een lessenserie. Deze kunnen uiteindelijk ook weer onderdeel worden van de leerlijnen. In 2023 gaan we verder met de vernieuwing van bestaande leerlijnen.

Pilot Slim Organiseren door creatieve inzet van kunstvakdocenten

Naar aanleiding van het grote tekort aan leerkrachten in Rotterdam is SKVR samen met KCR een pilot gestart waarbij we met de inzet van kunstvakdocenten willen bijdragen aan oplossingen voor dit probleem. In de pilot onderzoeken we hoe we met onze lessen een bijdrage kunnen leveren aan de ontwikkeling van leerlingen en daarin deels extra formatie voor de school opleveren. De samenwerking met de pilotscholen is altijd maatwerk. Alle scholen hebben ons een specifieke vraag gesteld waar wij op hebben ingespeeld.

In schooljaar 2021-2022 startte SKVR met 'Slim Organiseren met inzet van kunstvakdocenten' op vijf basisscholen. Van de vijf pilotscholen die gestart zijn in 2021 hebben drie scholen de doorstart gemaakt in schooljaar 2022-2023. Een school haakte af omdat zij andere verwachtingen hadden van het project. Een tweede school is afgehaakt omdat er een wisseling in de directie was en de nieuwe directeur ervoor koos om niet meer deel te nemen.

In het najaar 2022 startten we met zeven pilotscholen voor primair onderwijs (zes scholen voor regulier primair onderwijs en één cluster 4-school voor speciaal onderwijs) van zes verschillende schoolbesturen. Dit zijn dus de drie uit de eerste lichting plus vier nieuwe scholen. Er zijn op dit moment 23 SKVR-docenten werkzaam op de zeven pilotscholen.

De pilot zal vanaf 2023 gemonitord worden door een zelfstandig onderzoeker in samenwerking met studenten van de Erasmus Universiteit.

Een belangrijk onderdeel in de pilot is de (extra) opleiding van kunstvakdocenten. Uit een enquête die SKVR in het voorjaar van 2021 onder bijna 150 kunstvakdocenten heeft uitgezet bleek enthousiasme voor een andere manier van hun inzet en inbreng van hun expertise op scholen. Wel gaf een deel van de docenten aan graag versterkt te worden in hun kennis en vaardigheden met name op pedagogisch-didactisch gebied. Met Hogeschool Thomas More werden afspraken gemaakt over Level Up voor kunstvakdocenten. Level Up, een

nascholingstraject dat bestaat uit verschillende modules pedagogiek en didactiek en keuzemodules taal, rekenen en wereldoriëntatie, werd in 2022 speciaal voor de -bijna allemaal- op hbo-niveau opgeleide kunstvakdocenten aangepast naar Level Up Compact. Dit jaar zijn twintig kunstvakdocenten van SKVR met de Level Up Compact module gestart en deels doorgestroomd. Een groot deel van de deelnemers heeft interesse in een vervolg met keuzevakken. Hierover zijn SKVR en KCR met Thomas More in gesprek.

In 2023 vindt een uitbreiding plaats van het aantal pilotscholen, start de monitoring van het project en worden de uitkomsten uit de praktijk verwerkt. We werken aan de samenwerking in de driehoek school, vakdocent en SKVR om zo de vraag van de school en de inzet van de docent nog beter op elkaar te laten aansluiten.

2.4. SPECIAAL ONDERWIJS

De geplande uitbreiding van onze activiteiten op scholen voor (voortgezet) speciaal onderwijs (inclusief sbo-scholen) die een intensieve samenwerking met SKVR hebben, is uitgevoerd. Op 9 scholen verzorgden we gedurende een langere periode of het hele schooljaar wekelijks kunstlessen. We bereikten op deze scholen 1.312 leerlingen. In september 2022 breidde deze vorm van samenwerking zich uit naar 12 scholen. Daarnaast schreven scholen voor (voortgezet) speciaal onderwijs (inclusief sbo-scholen) zich met ruim 740 leerlingen via het Cultuurtraject in voor SKVR-workshops dans, beeldende kunst, fotografie & media, literatuur, muziek en theater.

Een strategisch plan en visie op cultuureducatie in het speciaal onderwijs is in samenwerking met docenten opgesteld. Dit heeft geleid tot:

- Een samenwerking met Special Heroes om via deze organisatie meer scholen en leerlingen te bereiken met kortdurend aanbod;
- Beter inzicht in de impact die het aanbod van SKVR in het speciaal onderwijs zou moeten hebben, waardoor inhoudelijke ontwikkelingen goed en gericht kunnen worden vormgegeven;
- Een goed beeld van de vereiste competenties van docenten voor deze doelgroep, waardoor gericht kan worden geworven en/of opgeleid, met als doel de docentenpoule te vergroten.

Er zijn diverse inhoudelijke en financieringsconstructies te onderscheiden in de samenwerking met de 12 scholen met wie we intensief samenwerken. Zo vindt de samenwerking met twee so-scholen plaats in het kader van KunstPakt, waarbij SKVR samen met een andere culturele instelling lessen verzorgt gericht op één

van drie Rotterdamse doelthema's, terwijl een andere so-school deelneemt aan het project Slim Organiseren.

De NPO-regeling is verlengd en loopt door in 2023. Het onderwerp verduurzaming van de samenwerking zal in 2023 aan de orde komen om zo te komen tot borging van de samenwerking wanneer de NPO-gelden alsnog wegvallen. Naast de eerdergenoemde intensieve samenwerking en samenwerking via het Cultuurtraject behelst dit ook duurzame samenwerking met kortdurend aanbod, waarbij scholen zich voor meerdere jaren verbinden aan de afname van workshops en/of korte lessenseries door SKVR. Het streven is dat SKVR in 2025 met 25% van het Rotterdamse speciaal onderwijs een intensieve of duurzame samenwerking heeft.

In 2023 richten we ons verder op het opleiden van vakdocenten voor het speciaal onderwijs, het stroomlijnen van de inhoud van de verschillende programma's zoals het cultuurtraject en de samenwerking met Special Heroes. We willen een groei realiseren in duurzame samenwerkingen.

2.5. VOORTGEZET ONDERWIJS

In het voortgezet onderwijs programmeren we zowel workshops en korte lessenseries als intensieve programma's. In 2022 hebben we in het voortgezet onderwijs een groei gerealiseerd in het aantal intensieve programma's. Waar we in 2021 op vijf scholen activiteiten programmeerden, doen we dat nu op negen scholen. Het is mooi dat er steeds meer vraag is naar intensieve programma's waarin leerlingen binnenschools de verdieping kunnen vinden en talenten kunnen ontdekken en ontwikkelen. Hiermee kunnen wij meer impact maken op de ontwikkeling en het welzijn van leerlingen. Dit is nodig want de periode van Covid-19 heeft grote impact gehad op het welzijn van jongeren. We spelen hierop in met activiteiten binnen verschillende disciplines en rondom maatschappelijke thema's die spelen in de leefwereld van jongeren.

Magic of the Frame

Documentaires als creatief gereedschap om actuele thema's en relevante maatschappelijke onderwerpen te bespreken en invoelbaar te maken, om de vraag hiernaar uit het onderwijs te vervullen. Magic of the Frame, een onderwijsproject voor jongeren in de leeftijd van 14 tot 19 jaar met creatieve lessen, het bespreken van een documentaire en een microstage/veldwerk bij een sociaal-maatschappelijke organisatie. De ontwikkeling van kritische

burgerschapsvaardigheden en de 'ontmoeting' met de wereld staan in dit project centraal.

Het hoofddoel van dit project, in het kader van de regeling Erasmus+, is om - in samenwerking met de participerende scholen en de internationale partners - voor het onderwijs relevante innovatieve werkwijzen en gereedschappen te ontwikkelen waarbij het kijken naar documentaires (film) een bijdrage levert aan het curriculum van vo- scholen. Daarnaast brengt het project leerlingen in aanraking met actuele maatschappelijke thema's waar zij in de lessen op een creatieve manier op reflecteren. Naast een kick-off in Budapest in het voorjaar heeft in de herfst ook een eerste inhoudelijk uitwisseling plaatsgevonden die werd gehost door onze partner in Bulgarije. In Rotterdam waren onze werkzaamheden in 2022 gericht op het schrijven van de eerste versie van het lesprogramma en de vertaalslag van deze opzet naar een programma voor drie pilots die gepland staan in het voorjaar van 2023.

Cultuurcoaches voortgezet onderwijs

De cultuurcoach in het voortgezet onderwijs geeft binnen- en buitenschoolse danslessen, heeft een adviserende rol rondom de themaweken van de school en zoekt partners die hieraan kunnen bijdragen.

In het voortgezet speciaal onderwijs zijn twee cultuurcoaches actief. De focus lag in 2022 op doorstroom naar buitenschoolse activiteiten, waarbij ook de ouders werden betrokken.

De cultuurcoaches hebben afgelopen jaar verder gewerkt aan het op maat en meetbaar maken van de leerlijnen.

2.6. MBO

In 2022 is ingezet op het versterken van samenwerkingen met mbo-opleidingen door meer aan te sluiten bij burgerschapsonderwijs of de voorbereiding op het werk in de praktijk. In het mbo verzorgen we zowel workshops als projecten.

Cultuurcoach mbo

Door onze cultuurcoach is projectmatig samengewerkt met Zadkine Social Work. In het project Roots hebben studenten kennisgemaakt met het werkveld door samen met een groep statushouders (focusgroep Stichting Mano) workshops te volgen gericht op de persoonlijke roots.

Samenwerking Albeda College

Om vakmanschap op het gebied van cultuureducatie te vergroten bij toekomstige medewerkers in de kinderopvang, voorschoolse educatie en het onderwijs is een samenwerking met het Albeda College Pedagogisch Werk gestart. Dit komt voort uit onze nieuwe programmalijn voor de focusgroep het jonge kind. De studenten namen deel aan drie workshops die gericht zijn op het vergroten van hun eigen culturele ervaringen met daarna de verdieping en de vertaalslag naar hun toekomstige werkveld.

Introductieweken

Schooljaar 2022-2023 is voor meer dan 1.700 Rotterdamse jongeren op creatieve wijze gestart met de mbo-introweken. Zij hebben door middel van actieve cultuurbeoefening hun horizon verbreed, elkaar leren kennen en plezier gemaakt. SKVR heeft hiervoor samengewerkt met diverse Rotterdamse partners, waaronder Maassilo, Now & Wow en De Hillevliet.

SKVR is officieel partner in de TalentHub op Zuid, waar we samen met Rotterdamse partners de handen ineenslaan om jongeren op weg te helpen op de arbeidsmarkt.

2.7. PRESTATIES ONDERWIJS

Binnenschools cultuuronderwijs	Begroting	Realisatie		Afwijking
Deelnames				
Primair onderwijs	55.027	60.866	✓	111%
Voortgezet onderwijs	12.033	15.241	✓	127%
Speciaal onderwijs po	250	0	✗	0%
Speciaal onderwijs vo	0	0	✗	0%
Mbo	5.343	5.624	⚠	105%
Totaal deelnames	72.653	81.731		112%
Lesuren met docentcontact				
Primair onderwijs	25.464	30.481	✓	120%
Voortgezet onderwijs	2.209	6.783	✓	307%
Speciaal onderwijs po	455	0	✗	0%
Speciaal onderwijs vo	0	0	✗	0%
Mbo	791	579	✗	73%
Totaal DCU	28.919	37.839		131%

Toelichting op de prestaties

Primair onderwijs

SKVR heeft in het primair onderwijs heel veel Rotterdamse leerlingen bereikt met actieve cultuurbeoefening. De vraag naar intensieve programma's - IKEI, Cultuurcoach, KunstID en Slim Organiseren- waarbij onze kunstvakdocenten wekelijks actief zijn op scholen is enorm gegroeid met 20 scholen. Dit vertaalt zich ook in de toename van 20% in docentcontacturen (dcu).

Speciaal onderwijs (primair en voortgezet)

Het bereik dat is behaald in het speciaal onderwijs, is opgenomen in de bereikcijfers van het primair onderwijs. In de inhoudelijke verantwoording in paragraaf 2.4 is uiteengezet hoe we 2.052 leerlingen bereikten. Ook bij het speciaal onderwijs is ons bereik gestegen ten opzichte van het jaarplan (250 leerlingen).

Voortgezet onderwijs

Ook in het voortgezet onderwijs hebben we een toenemende vraag weten in te vullen. Het effect van het opheffen van maatregelen rond de coronacrisis, de beschikbaarheid van NPO-middelen en CJP-budget hebben bijgedragen aan een groei van het aantal bereikte leerlingen.

Het intensief lesgeven, dus wekelijkse lessen op scholen, heeft in het voortgezet onderwijs het afgelopen jaar een vlucht genomen. Daarom is het aantal docentcontacturen enorm toegenomen. Leerlingen worden in het intensieve aanbod in het onderwijs slechts eenmaal geteld, wat de afwijking in de verhouding tussen de stijging van de deelnemers ten opzichte van de docentcontacturen verklaart.

Middelbaar beroepsonderwijs

In het mbo zien we een lichte stijging van het aantal deelnemers. Het was de ambitie om meer intensieve trajecten te starten, maar dit is niet geheel gelukt en dat zien we terug in de aantallen dcu. Deze laten zien dat er binnen het mbo voornamelijk vraag is naar en invulling gegeven wordt aan kort aanbod in de vorm van workshops.

3. Domein Sociaal Maatschappelijk

3.1. ALGEMEEN

In het sociaal-maatschappelijk domein levert SKVR een bijdrage aan sociaal-maatschappelijke ontwikkelingen in de wijken. Daarbij ligt de focus op kwetsbare en bijzondere doelgroepen en zetten we in op een inclusieve en innovatieve aanpak. U heeft hierover al meer kunnen lezen in paragraaf 1.2, innovatie.

3.2. PILOTS IN DE WIJKEN

In 2021 zijn we gestart met drie pilots om op verschillende manieren te onderzoeken hoe we uitvoering kunnen geven aan onze faciliterende en ondersteunende rol. Dit onderzoek loopt door in 2022 en 2023.

Wijkverkenners

In meerdere wijken van Rotterdam is een Wijkverkenner van SKVR aan de slag als belangrijkste onderdeel van de pilots. In elke wijk en in elke pilot wordt op een eigen manier invulling gegeven aan de rol, passend bij de doelen en doelgroep van de pilot en de uitdagingen en behoeftes in de wijk. In de pilot met Team Toekomst loopt de rol van de Wijkverkenner uiteen van bruggenbouwer tot het delen van inhoudelijke kennis over cultuureducatie tot ondersteuning van partijen bij de organisatie van activiteiten die bedoeld zijn om zo veel mogelijk kinderen laagdrempelig te laten kennismaken met kunst en cultuur (en sport) in hun eigen wijk. Daarnaast is de Wijkverkenner aanspreekpunt voor de cultuurregisseur, de gebiedsnetwerker en culturele organisaties bij vragen op het gebied van kunst en cultuureducatie in de wijk. Ook werkte de Wijkverkenner in de pilot met Team Toekomst mee aan de totstandkoming van twee nieuwe Wijkcultuurscholen en meerdere clubs in de wijk.

In de pilot met Quardin richt de Wijkverkenner zich specifiek op jongeren. Deze Jongerenwijkverkenners zijn herkenbare rolmodellen die op een laagdrempelige manier zorgen voor verbinding tussen de doelgroep en het culturele aanbod van verschillende partijen in de wijk. Ze zetten cultuur proactief in als middel voor sociale cohesie. Een Jongerenwijkverkenner is geen welzijnswerker omdat de verkenner zich in de doelgroep bevindt en zich, zonder tussenkomst van bureaucratie, richt op de (informele) ontwikkeling van talent. De Jongerenwijkverkenner bouwt bruggen, zit vanuit strategie aan tafel bij wijkoverleggen en is op straat aanwezig tussen de jongeren. Om snel op de vraag van de doelgroep in te spelen heeft de Jongerenwijkverkenner zelf budget om

wijkactiviteiten op te starten. Zij kunnen dus ook waar nodig een trekkersrol innemen.

In de derde pilot, in samenwerking met de organisaties Chance to Influence en Stichting Talentz Skool, lijkt de rol van de Wijkverkenner op die van de Wijkverkenner in de pilot met Team Toekomst. Het is een combinatie van praktische ondersteuning, het bij elkaar brengen van partijen en waar nodig zorgen voor uitvoering.

Naast de inzet van de Wijkverkenners in de samenwerking met de organisaties in de pilots worden Wijkverkenners ook op andere plekken ingezet. Zo heeft de Wijkverkenner van Feijenoord, IJsselmonde en Hoogvliet bemiddeld bij het zoeken naar geschikte locatie voor Brassbands van jongeren in IJsselmonde en was hierbij een belangrijke spil met de juiste contacten en positie. In Hoogvliet komt de Wijkcultuurschool tot stand nadat uit overleg met de gemeente bleek dat hier behoefte was aan muziek- en andere cultuuractiviteiten voor kinderen.

3.2.1. PILOT 1 - TEAM TOEKOMST

Doel van de pilot

SKVR is voor de pilot in Delfshaven een samenwerking aangegaan met Team Toekomst: een organisatie die zich richt op het creëren van extra ontwikkelkansen voor kinderen, vooral op het gebied van cultuur en sport.

In Delfshaven is deelname aan cultuur- en sportactiviteiten voor veel kinderen niet vanzelfsprekend. De infrastructuur voor cultuur is gefragmenteerd en daarom biedt SKVR hier een goede ingang voor Team Toekomst. We werken samen aan een wijkgerichte aanpak voor (talent)ontwikkeling van kinderen op het gebied van cultuur en het versterken van de lokale educatieve infrastructuur. We onderzoeken daarbij hoe SKVR de culturele partners in de wijk kan ondersteunen en faciliteren.

Team Toekomst werkt samen met scholen en onderzoekt doelgericht welke kinderen en gezinnen welke vorm van steun nodig hebben om (talent-) ontwikkeling buiten de schoolmuren te stimuleren. De impact van de interventies van Team Toekomst op de ontwikkeling van een specifiek geselecteerde groep kinderen wordt gemeten en vastgelegd in een datamodel (zie ook kopje 'impactmeting'). De vier onderdelen waarop ontwikkeling wordt gevolgd zijn sociaal-emotionele ontwikkeling, self efficacy, onderwijsresultaten en sociaal kapitaal.

Bereikt in 2022

Team Toekomst richt zich naast de reguliere interventie op vakantieactiviteiten voor de kinderen in de wijk (inclusief de kinderen die deelnemen aan de reguliere interventie). In 2022 hebben we de samenwerking rond deze vakantieactiviteiten in de wijk voortgezet en gekeken hoe we de verbinding van binnen- naar buitenschoolse activiteiten verder kunnen versterken. Naar aanleiding van aanwijzingen uit het onderzoek van **Team Toekomst naar het model van wijkcultuurkringen rondom scholen** is daarnaast werk gemaakt van de (om)vorming van (Wijkmuziekscholen naar) Wijkcultuurscholen in Delfshaven.

De Wijkverkenner van SKVR ondersteunt Team Toekomst bij de programmering en organisatie van de vakantieactiviteiten, die bedoeld zijn om zo veel mogelijk kinderen laagdrempelig te laten kennismaken met kunst en cultuur (en sport) in hun eigen wijk. De vakantieactiviteiten zijn een wezenlijk onderdeel van de talentontwikkelingsstrategie in de wijk. Ze worden uitgevoerd door de culturele partners in de wijk, die door SKVR ondersteund en gefaciliteerd worden.

In 2022 werden 375 lesuren gerealiseerd voor cultuur. Fair pay was het uitgangspunt bij de betaling van docenten. SKVR heeft Team Toekomst hierin financieel ondersteund. Van deze lesuren werd ongeveer 90% ingevuld door partijen in de wijk en 10% door zelfstandige kunstvakdocenten via SKVR. Er namen in totaal zo'n 1.000 kinderen deel aan deze activiteiten van wie ongeveer 20% is doorgestroomd naar een cultuur- of sportactiviteit.

Impactmeting

In 2022 namen leerlingen van 9 basisscholen in Delfshaven deel aan de reguliere interventie van Team Toekomst. Een eerste groep van 50 kinderen is uitgestroomd naar het 'alumniprogramma'. De resultaten in hun ontwikkeling blijft Team Toekomst volgen. Er is in 2022 ook gestart met een tweede en derde groep kinderen. 105 kinderen worden daarbij intensief begeleid tot juni 2023.

De resultaten van de impactmeting gaven, ondanks lockdowns, een positief beeld van de impact op de ontwikkeling van kinderen. Meer kinderen namen structureel deel aan culturele activiteiten en er waren verbeteringen op het gebied van emotionele gezondheid (SDQ-meting), de ontwikkeling van self efficacy en schoolprestaties; zie de tabel op de volgende pagina.

TOTAALOVERZICHT COHORT 1	Aantal kinderen dat lid is van een club en sociaal kapitaal opbouwt.	Aantal kinderen dat ten minste gemiddeld scoort op school met begrijpend lezen	Aantal kinderen dat ten minste gemiddeld scoort op school met rekenen	Aantal kinderen dat normaal scoort op de SDQ	Aantal kinderen dat hoog scoort op de CBSEK-meting
	<i>Ik ben lid van een club, ontwikkel me iedere week en maak nieuwe vrienden</i>	<i>Ik kan goed lezen op school</i>	<i>Ik kan goed rekenen op school</i>	<i>Ik houd rekening met anderen</i>	<i>Ik voel me goed over mezelf</i>
0-meting	8	6	19	16	20
1-meting	47	16	24	30	24
2-meting	40	22	26	41	34

Meerwaarde samenwerking Team Toekomst met SKVR

We vroegen Mirjam van Rijn, initiatiefnemer van Team Toekomst, aan te geven welke meerwaarde zij ervaart in de samenwerking met SKVR:

“Wij zien de samenwerking met SKVR als een belangrijke paradigmashift en als steun in de strijd voor een kansgelijke toekomst voor ieder kind in de wijk. Ook de scholen voelen zich nu gehoord en de wijkpartners ervaren dat zij serieus worden genomen en dat er met elkaar nog ontzettend veel werk nodig is om al die kinderen in de wijk de kans te geven om kansgelijk op te groeien. Met de komst van SKVR is een start gegeven aan een paradigmashift die in de wijk Delfshaven uiterst betekenisvol is. SKVR brengt kennis, capaciteit en deels middelen in en zorgt ervoor dat wijkpartners in de uitvoering de regie kunnen pakken en dat ook doen. SKVR heeft in dit proces een hele goede inhoudelijke rol, een fijne procesrol en accepteert dat in het traject ook missers mogelijk zijn.”

2023

In 2023 gaan we samen werk maken van de Wijkcultuurschool op basisschool De Vlinder. Ook willen we contact leggen tussen onderwijscoördinatoren van SKVR, cultuurcoaches en de linkwerkers van de scholen om doorstroom van leerlingen van binnen- naar buitenschoolse activiteiten in de wijk nog verder te versterken. Met Team Toekomst zijn we in gesprek om te onderzoeken of we de organisatie ook op het gebied van bedrijfsvoering kunnen ondersteunen.

3.2.2. PILOT 2 – QUARDIN

Doel van de pilot

SVKR en Quardin zijn begin 2022 in Noord, Oost en Zuid een pilot gestart om te onderzoeken hoe we met actieve cultuurbeoefening in het sociale domein een rol van betekenis kunnen spelen voor het mentale welzijn van jongeren.

Om aan te sluiten bij de belevingswereld van de jongeren, hebben we de Jongerenwijkverkenners in het leven geroepen. De Jongerenwijkverkenners investeren in jongeren door ook hun eigenaarschap en verantwoordelijkheid te bieden in projecten voor actieve cultuurbeoefening. Resultaat is dat er gedeeld eigenaarschap wordt gevoeld en de sociale cohesie in de wijk verbetert.

Vanuit onze ervaring in het sociale domein weten we dat er veel partijen zijn met dezelfde doelen. Daarom hebben we de volgende uitgangspunten opgesteld:

1. Er moeten minimaal drie culturele partners uit de wijk aangesloten zijn bij een project om te zorgen voor draagvlak en aanbod;
2. We betrekken lokale culturele ondernemers voor betere verbinding met de wijk;
3. Iedere drie maanden zorgen wij zelf voor activering door het initiëren van een cultuuractiviteit;
4. We werken nauw samen met jongerenwerk: ook zij kennen de jongeren, hun rolmodellen, hun behoeften en waar de hotspots zijn.

Bereikt in 2022

In 2022 zijn de adviezen van de Jongerenwijkverkenners meegenomen in de werkwijze in de wijken. Dit heeft geresulteerd in een eerste opzet van een handboek hoe te werk te gaan in de wijk en vanuit wat voor houding een rol aan te nemen in het versterken van de infrastructuur. We hebben ervaren dat de dynamiek in elke wijk verschilt en vraagt om maatwerk. Ook is er nog verschil in ervaring bij de Wijkverkenners. Waar de een net is begonnen en nog vooral bezig is met relaties bouwen, is de ander al een vaste partij in de wijkinfrastructuur. Eind 2022 is er een nieuwe Jongerenwijkverkenner aangenomen voor West zodat we breder kunnen experimenteren in deze nieuwe rol. Om de impact die we maken zichtbaar te maken wordt er gewerkt aan een documentaire waarin de Wijkverkenners in verschillende fases van hun werk worden gevolgd, jongeren worden bevraagd en succesverhalen worden gedeeld. De eerste aflevering zal het eerste kwartaal van 2023 af zijn.

Inhoudelijk lag de focus in 2022 met name op het mentale welzijn van jongeren. De coronaperiode heeft merkbaar veel invloed. Via actieve cultuurbeoefening hebben wij in 2022 ingezet op preventie en veiligheid in de wijk. Door het organiseren van muziekworkshops en -activiteiten heeft de wijkverkenner jongeren gestimuleerd hun creativiteit en emoties te uiten, waarmee het zelfvertrouwen groeide en stress en angstgevoelens verminderden. Vaardigheden in samenwerking en communicatie werden verbeterd en er werd een groter gevoel van verbondenheid ervaren.

De samenwerking

SKVR brengt expertise in voor wijkpartners en heeft een stedelijke functie. We bieden structuur en systemen in combinatie met adequaat handelen in de wijk. We werken vanuit kennis en vertrouwen. Quardin biedt jongeren een platform om gezamenlijk aan ieders talent te werken. Ze geloven in ondernemerschap, duurzaamheid en het creëren van eigenaarschap en willen een positief gezicht geven aan een groep die vaak negatief wordt gezien. Daarom werken zij aan hun zelfstandigheid, zelfvertrouwen en zelfverantwoordelijkheid.

De kracht van de samenwerking zit in het feit dat we elkaar aanvullen en versterken. De kennis, contacten en ervaring die Quardin met jongeren in wijk hebben, ondersteund en gefaciliteerd door de stabiliteit, structuur, expertise en middelen van SKVR zorgen voor een slagvaardige combinatie.

2023

Met het programma “VUUR in de wijk” creëren we in 2023 nog meer culturele waarde op wijkniveau. De zichtbaarheid van de Wijkverkenner wordt in deze fase groter, doordat zij inspiratiedagen organiseren voor jongeren en partners. Ook laten zij continu - in korte documentaires die aansluiten op de leefwereld van jongeren – hun werk in de wijk zien. Verder wordt een handboek voor Wijkverkenners gemaakt, worden de spelregels van de wijk opgesteld en richten we een wijkproductieraad op, die wordt geleid door de Wijkverkenner. Daarin nemen jongerenambassadeurs plaats die in ruil voor hun participatie hun culturele ondernemersgeest kunnen ontwikkelen. Ook willen we binnen drie jaar vanuit de doelgroep iemand opleiden tot Wijkverkenner en hem/haar inzetten als volgende generatie Wijkverkenner.

3.2.3. PILOT 3 – CHANCE TO INFLUENCE EN STICHTING TALENTZ SKOOL

Doel van de pilot

In de derde pilot ondersteunt SKVR de organisaties Talentz Skool en Chance to Influence bij hun ambities in het realiseren van duurzame wijkprogramma's gericht op actieve cultuurbeoefening van kinderen en jongeren en in de ontwikkeling van Young Urban Talent Hotspots (YUTH). Beide partijen hebben nauwe connecties met de doelgroepen die ze willen ondersteunen in hun ontwikkeling. Bij Talentz Skool gaat het om kinderen en jongeren in IJsselmonde en Feijenoord. Bij Chance to Influence om jongeren uit Hoogvliet, maar ook uit andere delen van Rotterdam. Actieve cultuurbeoefening heeft een belangrijke focus in hun werkzaamheden.

Bereikt in 2022

Met de inzet van de Wijkverkenner zijn diverse activiteiten en interventies gerealiseerd; van de inzet van bekwame vakkrachten uit het netwerk van SKVR in de ondersteuning van de vaktalenten van Talentz Skool in hun ontwikkeling als docent, tot het geven van een extra boost in de talentontwikkeling van leerlingen door de inzet van een professionele kunstvakdocent. In de pilot met deze organisaties koppelen we kennis en ervaring van SKVR op het gebied van cultuureducatie aan initiatieven uit de wijken die hun doelgroepen goed weten te bereiken. Hierdoor stijgt de deelname aan culturele activiteiten in de wijk en worden jongeren versterkt in hun ontwikkeling. SKVR ondersteunt de organisaties ook financieel. We dragen bij sommige activiteiten deels bij aan hun organisatiekosten (bijvoorbeeld bij O10 Summerjam) en betalen ook de gewenste inzet van professionele vakkrachten uit het netwerk van SKVR.

Talentz Skool

Talentz Skool wil talenten van de jeugd versterken door communitybuilding en zet daarbij actieve cultuurbeoefening in als middel. Ook willen zij YUTH ontwikkelen zodat jeugd en jongeren in met name IJsselmonde aan de slag kunnen met actieve cultuurbeoefening. Talentz Skool werkt met vaktalenten als workshopdocent.

Drie vaktalenten van Talentz Skool zijn ingezet op KC IJsselmonde en vormen daar samen met kunstprofessionals uit het netwerk van SKVR een team. Dit biedt de vaktalenten de kans ervaring op te doen, te leren van onze professionele docenten en deel te nemen aan het opleidingstraject van Slim Organiseren.

Op dit moment neemt de Wijkverkenner deel aan gesprekken voor het programma 'Wijk aan Zet' voor de Jeugd in IJsselmonde. Als reactie op de

aanbeveling jongeren te faciliteren met een ruimte wordt in 2023 naar verwachting een locatie voor ten minste een jaar geopend. Dit is de plek waar Talentz Skool Yuth wil realiseren.

Chance to Influence

Chance to Influence richt zich in de eerste plaats op de hulpverlening en maatschappelijke diensttijd van jongeren. Ze bouwen aan een community en willen de sociale en creatieve talenten van jongeren versterken. Op een eigen fysieke locatie willen ze jongeren dagelijks kunnen ontvangen. De plannen van Chance to Influence in de samenwerking met SKVR hebben zeer te lijden gehad onder huisvestingsproblemen waar Chance to Influence mee kampt. Vanwege deze knelpunten is de samenwerking met SKVR halverwege 2022 op een lager pitje gezet. De gemaakte financiële afspraken zijn wel gecontinueerd en de organisatie kon een beroep doen op ondersteuning door de Wijkverkenner. 2023

Het realiseren van Yuth blijft een belangrijke focus. De ruimte daarvoor is inmiddels in beeld. Niet alleen Talentz Skool maar ook andere partijen waaronder mogelijk ook Chance to Influence willen daar activiteiten realiseren. Daarnaast wil Talentz Skool graag met SKVR onderzoeken of er binnen het voortgezet onderwijs ook mogelijkheden zijn om talenten uit IJsselmonde in te zetten als docent, bijvoorbeeld in Make You Move. Ook over ondersteuning op het gebied van bedrijfsvoering gaat Talentz Skool graag in gesprek.

3.3. FOCUS OP MAAT

Kinderen

Kinderfaculteit Pendrecht

In 2022 is de samenwerking met de Kinderfaculteit verstevigd. In de naschoolse lessen hebben we een nieuwe lessenserie ontwikkeld: 'Influenzer'. Deze lessenserie draagt bij aan digitale inclusie en maakt kinderen bewust van de invloed van media en het eigen gebruik daarvan. De pilot om kinderen uit groep 7 en 8 te laten doorstromen naar betaalde muzieklessen buitenschools is eind 2022 concreet geworden. Ook starten we een verbinding met College 53 en de Kinderfaculteit voor lessen na schooltijd. In de pilot richting betaalde muzieklessen is de eerste aanmelding een feit. Dit gaan we verder uitbouwen. In 2023 zetten we ons ook in voor een versteviging van de samenwerking met de Cultuurcoaches om meer impact te maken in de wijk.

Wijkmuziekschool

Bij de Wijkmuziekschool hadden de gevolgen van de coronacrisis een sterke weerslag. Daarom zijn we nu met extra inzet gestart met een aantal maatregelen om de Wijkmuziekscholen weer hernieuwde energie te geven, waaronder een eenvoudiger inschrijvingsproces, beter bereikbare locaties en meer zichtbaarheid in de wijk. In 2023 gaan we op deze lijn voort en verwachten we de leerlingaantallen weer op niveau te krijgen.

Wijkcultuurschool

Vanuit de pilot met Team Toekomst kwam de behoefte uit de wijk naar boven naar naschools, laagdrempelig, inclusief cultuureducatieaanbod voor kinderen op of in de nabijheid van school. In 2022 is hiermee een start gemaakt in de vorm van de Wijkcultuurschool; een netwerk van lokale cultuuraanbieders. SKVR heeft hier een regierol om partijen samen te brengen, te ondersteunen en faciliteren. Vanuit de Wijkcultuurschool Delfshaven is een oriëntatieaanbod georganiseerd als eerste kennismaking voor de kinderen uit de wijk. We werken daar samen met Team Toekomst, tekenatelier Kleine Vis, Jeugdtheater Hofplein, de Capoeiraschool, Choroschool, Neha Akhtar van Pigeon Crew, muziekdocent João Ortet op de Mozaïekschool en Poundcake.

Ook in Hoogvliet start binnenkort een nieuwe Wijkcultuurschool in gelijkwaardige samenwerking met lokale partners op twee locaties: Art Studio en Villa Vonk. Met de partners zijn al heldere afspraken gemaakt over het aanbod en de werving. SKVR heeft hier een faciliterende en ondersteunende rol en zorgt voor ondersteuning in materialen en instrumentarium, het zoeken en koppelen van partners (in samenwerking met Cultuur Concreet en de Wijknetwerker), de contracten en betalingen van docenten en het waarborgen van de kwaliteit van de lessen en docenten.

Het eigenaarschap voor de lessen ligt bij de partners. Hun taken zijn:

- Wijknetwerker gemeente: financiële ondersteuning voor de huur van de locaties;
- Locatiepartners: beschikbaar stellen van een opgeruimd lokaal;
- Aanbieders: lessen verzorgen, zelf vervanging regelen bij afwezigheid, promotiefilmpje, meedoen met werving;
- Kinderen opvangen voor de lessen.

In Hoogvliet werken we naast met Art Studio, Villa Vonk en Cultuur Concreet samen met de Gebiedscommissie Hoogvliet, Jazzdansstudio Marleen, Choy Muziekschool, Viktoria Pompa, Bubblegum Entertainment en DJ 4 AM (Alwin Vrede).

In 2023 gaan we dit nieuwe concept van de Wijkcultuurschool verder uitbouwen en ontwikkelen.

Jongeren

010JAM

010JAM is een community voor en door jongeren, powered by SKVR. Samen met partijen in de wijken bouwen we aan een culturele infrastructuur waar jongeren hun creatieve talent kunnen ontdekken en ontwikkelen. Het past binnen de visie van het sociaal-maatschappelijk domein waarin we in gelijkwaardige samenwerking zorgen voor aanbod dat aansluit op de behoeftes van de meest kwetsbare groepen in de wijk.

In 2022 heeft 010JAM ruim 250 uur aan programmering voor 375 jongeren verzorgd. Met onder andere vier Mini Academies, de Big Academy en 010 Summerjam. We realiseerden dit in samenwerking met 26 partners uit de wijken. Er zijn 6 jongeren vanuit deze programma's intensief betrokken gebleven bij de organisatie van 010JAM. Zij zijn de ambassadeurs die jongeren vertegenwoordigen in de organisatie en programmering.

Dit jaar zijn 6 partners aangesloten die intensief in een gelijkwaardige samenwerking meedenken over de visie en invulling van 010JAM. In 2023 zal met deze partners een intentieovereenkomst worden gesloten met het oog op duurzame samenwerking.

Om het bereik te verhogen gaan we in 2023 nog meer inzetten op het ambassadeurschap van jongeren. We geven jongeren vanuit de betrokken partijen eigenaarschap en een uitvoerende rol binnen 010JAM: meedenken bij brainstormsessies, meedraaien in een klankbordgroep en een uitvoerende rol als coach tijdens de workshops.

Fanatics

Fanatics biedt een veilige community aan beginnend en divers Rotterdams talent en begeleidt jongeren in hun artistieke ontwikkeling en cultureel ondernemerschap. Dit doen wij door een maandelijks podium te bieden waarin alle deelnemers opbouwende feedback krijgen van betrokken coaches en professionals en waarbij de winnaar verder gecoached wordt richting de finale. Fanatics sluit aan bij de bestaande jongerenprogramma's en is onderdeel van 010JAM.

In april 2022 heeft SKVR in samenwerking met 10 partners een succesvolle kick-off van talentenpodium Fanatics georganiseerd in de Maassilo. Vanaf augustus

werd er elke 2 maanden een editie georganiseerd. Met een opkomst van zo'n 500 bezoekers en 37 deelnemers op het podium is Fanatics terug van weggeweest.

Fanatics wordt momenteel georganiseerd in samenwerking met productiehuis Flow en Levels. Komende periode gaat de organisatie van Fanatics een doorontwikkeling maken in de opzet van het event en in de coaching van jongeren in de organisatie en podiumervaring. We vinden het belangrijk om met Fanatics stap voor stap een community te bouwen waarin een diverse groep jongeren elkaar motiveert, versterkt, talent ontdekt, kennis maakt met kunst en cultuur en een platform krijgt waarbij talent op een duurzame manier verder ontwikkeld kan worden.

Make You Move

Dansprogramma Make You Move (MYM) richt zich op jongeren uit wijken met een lage sociale index, die van huis uit niet vanzelfsprekend met naschoolse (beweeg-) activiteiten in aanraking komen. MYM heeft zeven promoshows gedaan op diverse scholen. Daaruit voortgekomen hebben we nu tien MYM-groepen. We bereiken daarmee ongeveer honderd deelnemers. Op twee scholen zijn we ook gestart met MYM Music. Dat is minder dan voorgenomen. Dit komt omdat de focus lag op het weer terugkomen op oude aantallen bij MYM Dans, na corona. Vanaf 2023 komt er meer focus op MYM Music.

Talentontwikkeling & communities

Dansmakers

Naast het lesprogramma voor getalenteerde jonge dansers, waarin zij werken aan dansvaardigheden en makerschap, is optreden een belangrijk onderdeel van het programma. Ook dit jaar deden we dat in een groot aantal bijzondere samenwerkingen met onder andere het Sophia Kinderziekenhuis, Conny Janssen Danst en Boijmans van Beuningen.

In 2023 willen we Dansmakers naar De Hillevliet uitbreiden met *The Game Plan*. Hierbij is de werkwijze van Dansmakers, het werken in co-creatie met de dansers, het uitgangspunt maar komt de focus meer op hiphop te liggen.

Talentroute

Deelnemers van de Talentroute Dans volgen een jaarcursus. Het bereik is 8 deelnemers tussen de 12-24 jaar. De docent/coach van de Talentroute begeleidt de dansers in hun onderzoek naar doorstroom naar een voor- of vakopleiding. In 2023 wordt gekeken hoe de werving meer deelnemers kan opleveren en hoe we sterkere samenwerkingen in de stad kunnen aangaan.

Brassbandschool

De Brassbandschool heeft met 65 deelnemers de maximale capaciteit bereikt. In 2023 onderzoeken hoe we ruimte kunnen creëren voor verdere groei.

De Brassband verzorgde in 2022 veel optredens met als hoogtepunten de deelname aan het North Sea Jazz Festival, Brussel Jazz Week, het uitwisselingsproject met Fanfakids in Bologna (Italië) en de Politie Veiligheidsdagen. Voor 2023 staat er een uitwisseling met Curaçao op de agenda.

Ouderen

Time to dance

Time to dance, het beweegprogramma voor ouderen, heeft dit jaar 978 deelnemers bereikt. Er zijn acht jaarprogramma's van wekelijkse lessen in Huizen van de Wijk gerealiseerd samen met deels nieuwe partners bij maatschappelijke organisaties en zorginstellingen. Ook zijn er drie trainingen gegeven aan personeel van zorginstellingen zodat ze zelf met de bewoners een beweegprogramma kunnen uitvoeren. De Dansmiddag 50+, waarbij alle groepen van de diverse leslocaties bijeenkwamen, bracht 90 ouderen aan het dansen in theater Hennekijn.

Het project Jong & Oud waarbij kleuters van de Mariaschool samen dansten met bewoners van Laurens Delfshaven is samen met de Cultuurcoach gerealiseerd.

In 2023 zullen er nieuwe programma's gestart worden in samenwerking met WMO Radar Zuid en zullen er meer projecten Jong & Oud opgezet worden met de Cultuurcoaches.

Hybride workshops

Met zorginstelling Aafje is een nauw samenwerkingsband ontwikkeld na de opstart van de Aafje Art Academy. Hierdoor is een verdiepingsslag gemaakt in kunstactiviteiten voor ouderen.

In 2022 is in het kader van het gemeentelijke programma Senior Vriendelijke Wijk een pilot gedaan met Hybride workshops gecombineerd met scholing aan medewerkers van Aafje en andere zorg- en welzijnsinstellingen. Hierover vertelden we al in paragraaf 1.2.

Schilder je mee

De live workshops op 33 locaties van Schilder je Mee 2 zijn eind september 2022 afgerond. Daarmee zijn circa 330 ouderen bereikt, veelal uit nieuwe doelgroepen: via moskeeën, het geheugenpaleis voor dementerende ouderen, verzorgingshuizen voor migrantenouderen en ontmoetingscentra voor Hindoestaanse, Kaapverdiaanse en Surinaamse ouderen.

Het projectplan voor Schilder je Mee 3 (2023) is ingediend bij de gemeente Rotterdam. In deel 3 gaan we de verdieping opzoeken door vier keer naar twaalf locaties te gaan waar een korte schildercursus gegeven zal worden. De insteek is dat er een duurzame kunstclub opgericht kan worden na afronding van het project. SKVR zal hiervoor de samenwerking opzoeken met lokale kunstenaars. Met theoretische en praktische scholing gaan wij deze kunstenaars opleiden volgens het principe van Schilder je Mee.

Denktank

De Denktank Kunst & Zorg is even stopgezet door de focus op de nieuwe projecten en samenwerkingen. In 2023 pakken we de gesprekken met de Denktank weer op met focus op dementerenden. Daarnaast nemen wij deel in een denktank culturele dementie zorg met partners als Erasmus MC, gemeente Rotterdam, zorg- en welzijnspartijen en stichting Alzheimer Nederland.

3.4. PRESTATIES SOCIAAL-MAATSCHAPPELIJK DOMEIN

Prestaties vrijetijdsaanbod	Begroting	Realisatie	Afwijking
Deelnames			
tot 25 jaar	11.652	9.634	✖ 83%
25 jaar of ouder	6.474	3.679	✖ 57%
Lesuren met docentcontact			
tot 25 jaar	28.572	35.049	✔ 123%
25 jaar of ouder	17.099	15.357	✖ 90%
Totaal deelnames	63.797	63.720	100%

De prestatiecijfers tonen al het bereik binnen de domeinen Sociaal-Maatschappelijk en Markt samen. Er is in deze cijfers geen splitsing te maken op projectniveau of cursusniveau.

Toelichting op de prestaties

Het vertalen van onze rol in dit domein op basis van prestaties in aantallen leerlingen en docentcontacturen is ingewikkeld aangezien deze cijfers niet gesplitst te leveren zijn. De prestaties van vaste onderdelen zoals bijvoorbeeld de Wijkmuziekschool en Brassband zijn in getallen uit te drukken en zijn gecombineerd met de prestaties behaald in het domein Markt. Samenwerkingsprojecten, evenementen en pilots in wijken zijn niet te vertalen in leerlingenaantallen en dcu's. De impact is in voorgaand hoofdstuk dan ook kwalitatief uiteengezet.

Een compact overzicht van de activiteiten met het kwantitatief bereik binnen dit domein is zo veel als mogelijk volledig gemaakt met als doel inzicht te geven in projecten binnen het sociaal-maatschappelijk domein.

Activiteit	Deelnemers	DCU
25-		
Team Toekomst vakantieactiviteiten	1000	375
Wijkverkenner Delfshaven	375	62
Stichting Talentz Skool	83	29
Change to Influence	15	16
Kinderfaculteit Pendrecht	261	365
Wijkmuziekscholen	191	1374
010 Summerjam workshopweken	306	150
010 Summerjam eindevent	80	80
Mini Academies voorjaar	62	52
Mini Academies najaar	12	54
010JAM Big Academies	10	80
Fanatics (Kickoff)	105	178
Fanatics voorrondes	57	36
Make You Move on	15	45
Dansmakers	27	208
Talentroutes Dans	9	72
Talentroutes Muziek	7	27
Brassband lessen	52	432
Brassband optredens	222	74
Quardin garden (o.a. Seefspace & Stemvolume)	651	604
Producinglessen op de Hillevliet	30	32
Zuidwijk Droom naar Doel	30	20
Make you move	1505	870
25+		
Time To Dance	978	402
Schilder je Mee	334	66
Oekraïense lessen	25	Onbekend
Diverse projecten voor kwetsbare ouderen	251	46
Hybride workshops ouderen	98	20

4. Domein Markt

4.1. ALGEMEEN

Binnen het domein Markt werkten we in 2022 aan nieuwe programma's en aan de aansluiting op de vraag en behoefte van de klant. We experimenteerden met nieuw aanbod voor kinderen en jongeren en bouwden aan de eigen identiteit van onze verschillende locaties. Om kosten beheersbaar te houden is in 2022 ingezet op verlaging van de overhead en stijging van de omzet, twee elementen die vooralsnog te ambitieus zijn gebleken.

4.2. INNOVATIE

Blended Learning

We hebben geleerd dat blended learning goed werkt bij doelgroepen/deelnemers die zelf al gemotiveerd zijn om iets te leren. Zij hebben er baat bij als ze extra onlinemogelijkheden en tools aangereikt krijgen waarmee ze zich verder kunnen ontwikkelen. De eigen inzet is daarbij een belangrijke succesfactor. Dit werkt niet bij alle doelgroepen. Bij blended werken moet aandacht blijven voor een goede balans tussen online en klassikaal en individueel en begeleid. Wanneer cursisten zelfstandig en online opvolging kunnen geven aan de activiteiten van SKVR betekent dit vanzelfsprekend niet dat zij geen feedback en interactie meer verwachten. Het is belangrijk dit op een efficiënte en inspirerende manier vorm te geven.

Studentenwelzijn

De workshopdagen in het kader van welzijn voor studenten op aanvraag van de Erasmus Universiteit zijn goed bevallen. We gaan in 2023 onderzoeken of we voor deze doelgroep (universiteiten binnen en buiten Rotterdam) passend aanbod blijvend kunnen aanbieden.

Vakantieprogrammering

In de vakanties worden op onze locaties Kleintjes Kunstfestivals en Kinderkunstfestivals geprogrammeerd. In 2022 vonden zeven festivals plaats. Ook hebben we verschillende workshopseries georganiseerd (zomerdans, zomertheater en zeefdrukken). In 2022 hebben in totaal 505 cursisten deelgenomen aan een vakantieactiviteit.

4.3. LOCATIES, COMMUNITY EN IDENTITEIT

De vier locaties bouwden in 2022 aan de eigen identiteit en community.

Centrum: Hennekijnstraat

Na een uitgebreide swot- en onderhoudsanalyse is geconstateerd dat ons grote pand aan de Hennekijnstraat ernstig achterstallig onderhoud heeft. Daarbij zijn de toegang, logistieke mogelijkheden en indeling van dit pand verre van ideaal. De kosten voor noodzakelijk onderhoud, energie en beheer zijn een grote risicofactor. In 2022 zijn cursussen van Rotterdam Building naar de Hennekijnstraat verhuisd en hebben we enkele esthetische verbeteringen doorgevoerd in de uitstraling van het pand zodat cursisten zich meer welkom voelen.

Naast ons vaste cursusaanbod hebben in de Hennekijnstraat meerdere verhuringen en samenwerkingen plaatsgevonden waarbij culturele- of onderwijspartners gebruik hebben gemaakt van de faciliteiten. Daarnaast is het voor de kleine makers mogelijk om gebruik te maken van beschikbare ruimtes.

Er is ingezet op nieuw aanbod, zoals drie verschillende Voguestijlen (dans). Dit slaat heel goed aan. We bereiken met deze lessen een nieuwe doelgroep: de LBTQIA-gemeenschap.

Vanuit een groeiende behoefte bij de internationale gemeenschap in Rotterdam programmeren we ook Engelstalig aanbod in de disciplines theater, dans, schrijven en beeldende kunst.

We blijven een uitgebreid laagdrempelig kinderaanbod organiseren. Zoals vakantieprogrammering, zomerdans, theater en het Kleintjeskunsthuisfestival. De aantallen bezoekers trekken na de coronajaren ook bij deze festivals gelukkig weer wat aan.

Zuid: De Hillevliet

Op 7 oktober 2022 werd de nieuwe hoofdlocatie van SKVR, na enkele maanden vertraging in de verbouwing, geopend. Vanuit deze nieuwe plek op Zuid bouwen we aan een levendige community van verschillende initiatieven, organisaties en partners die een positieve bijdrage willen leveren aan de stad en specifiek aan Rotterdam Zuid. We zochten een plek waar we dicht bij onze doelgroep, de stad en haar bewoners zaten. Op deze creatieve plek zijn danszalen, creatieve ruimtes, muziekstudio's, ruimtes voor werken, inspiratie en overleg en het Maaklab ontwikkeld.

De locatie bevindt zich in het verzamelgebouw 'De Hillevliet'. We zitten hier samen met partners als Zuid. Boijmans Van Beuningen, EMI op Zuid, verschillende kunstenaars, Zomer op Zuid en SOL. We zetten ons actief in om als collectief samen te werken en het creatief netwerk zo goed mogelijk te benutten. Een voorbeeld hiervan is de samenwerking met de communities van Mama's Garden en Papa's Place van Expertise Centrum Maatschappelijke Innovatie (EMI). Daarvoor organiseren we een maandelijkse creatieve ochtend. Ook een mooie samenwerking is het 'Beleef het mee'-event in samenwerking met de Bibliotheek Feijenoord, waarbij we de verschillende communities en ouders uit de wijk uitnodigen. Ouders en peuters maken op een laagdrempelige manier kennis met de programmering van de Hillevliet.

Jongeren uit de wijk maken gebruik van de ruimte voor producing. Samen met een klein team van jongeren en samenwerkingspartner Quardin wordt komend jaar de Creative Space verder ontwikkeld.

Op de Hillevliet past een breed dansaanbod. Het is een mix van stijlen (popping, locking, hiphop, modern en klassiek) gegeven door docenten uit de buurt en een aantal grote namen uit de Rotterdamse dansscene. Tijdens de openingsweek was er het event Get up and Dance met optredens van Albeda Danscollege, Make you Move, Make you Move Music, SKVR Dansmakers en een buikdanseres. Dit is een mooi voorbeeld van hoe vanuit de programma's op scholen een terugkomend event op de locatie van SKVR wordt geprogrammeerd, waarbij de jongeren kennismaken met workshops die in de eigen tijd gevolgd kunnen worden.

Eind 2022 is gestart met twee projectplannen voor de komende periode:

- Mode, Textiel en Erfgoed: educatie, participatie en onderzoek. In dit programma brengen we verschillende groepen uit de wijk samen om tijdens modelessen het gesprek aan te gaan over elkaars erfgoed. Door tijdens gezamenlijke presentatiemomenten naar elkaars werk te kijken en te reflecteren op het thema erfgoed, bouwen we aan een community die ook eigenaarschap krijgt in het programma;
- Heritage Parade, Zomer op Zuid: een zomerevent, ontstaan vanuit het Mode, Textiel en Erfgoed programma. De Heritage Parade is een initiatief van SuaveGlobal, ACA en SKVR waarbij cultuur en erfgoed door middel van het tonen van mode, muziek, dans en eten gevierd wordt in een parade die door Rotterdam Zuid gaat. Deze gaat 20 augustus 2023 plaatsvinden in de wijk Feijenoord.

Noord en Oost: Ringdijk, Romeynshof en Lage Land

Er is in samenwerking met docenten een gedragen eenduidige visie voor de Ringdijk geformuleerd waaruit een strategie is ontwikkeld met de focus op de doelgroepen het jonge kind, ouderen en familie. Vanuit deze visie is het aanbod voor het jonge kind opgeschaald van 22 naar 31 cursussen. Dit heeft het bereik vergroot met ruim 40%.

We onderzoeken waar nog meer kansen liggen voor samenwerkingen vanuit de Ringdijk om de doorstroom naar activiteiten in de eigen tijd te kunnen verbeteren. We werken ondertussen onder andere al samen met een aantal scholen in de buurt en met Campus 010.

Voor ouderen is vanuit diverse experimenten een multidisciplinair programma ontwikkeld dat overdag wordt aangeboden.

Voor de Romeynshof is gewerkt aan een visie, die wordt afgestemd op de visie van Bibliotheek Ommoord. De focus ligt hierbij op de doelgroep kinderen in de basisschoolleeftijd. Er is veel geëxperimenteerd met nieuw kort cursusaanbod voor deze doelgroep om te onderzoeken waar de behoefte ligt. Deze impuls leidt tot op heden nog niet tot een groei in deelnemers.

West: WMDC

Op de locatie WMDC is de eigen entree heropend in de nieuwe huisstijl en er is weer een gastheer/conciërge van SKVR aanwezig. Samenspel is een focus op deze locatie, daarom hebben we het kinderorkestprogramma nieuw leven ingeblazen en is als voortraject voor de Jazzschool een startersband gestart.

We hebben in 2022 vier open podia georganiseerd met een gevarieerd aanbod en uitstekende publieke belangstelling. Deze open podia zijn dit jaar ook opengesteld voor muzikanten van buiten SKVR die in de wijk Delfshaven wonen. Daarnaast zijn er vanuit de Pop-, Rock-, en Jazzschool zes avonden geweest waarop alle bands optraden. Voor deze avonden was ook veel publieke belangstelling.

SKVR in Bedrijf

SKVR in Bedrijf verkent de markt in het bedrijfsleven en organiseert passende activiteiten. In 2022 is hieraan niet de hoogste prioriteit gegeven, in 2023 wordt opnieuw bekeken welke inzet gepleegd gaat worden.

4.4. PRESTATIES MARKT

Prestaties vrijetijdsaanbod	Begroting	Realisatie		Afwijking
Deelnames				
tot 25 jaar	11.652	9.634	✗	83%
25 jaar of ouder	6.474	3.679	✗	57%
Lesuren met docentcontact				
tot 25 jaar	28.572	35.049	✓	123%
25 jaar of ouder	17.099	15.357	✗	90%
Totaal deelnames	63.797	63.720		100%

De prestatiecijfers tonen al het bereik binnen de domeinen Sociaal-Maatschappelijk en Markt samen. Er is in deze cijfers geen splitsing gemaakt op projectniveau of cursusniveau.

Toelichting op de prestaties

De prestaties binnen het aanbod eigen tijd herstellen langzaam na de afgelopen coronajaren. Na een behoorlijke terugloop van cursisten lukt het de prestaties in de eigen tijd ten opzichte van 2021 weer te laten groeien. Met 25% groei op deelnemers tot 25 jaar en 48% groei op deelnemers van 25 jaar en ouder behalen we het begrootte bereik echter nog niet. De realisatie van het begrootte aantal dcu voor deelnemers tot 25 jaar halen we ruimschoots, door de geplande lesuren ook bij minder leerlingen plaats te laten vinden.

5. Digitale presentaties

Continueren lessen eigen tijd

In 2022 was er enkel nog een harde lockdown tot 16 januari waarbij we, door aangescherpte coronamaatregelen, lessen online hebben aangeboden.

Digitale bezoeken maken onderdeel uit van het totale aantal opgegeven bezoeken in het formulier publieksbereik en bezoekersinformatie, zie bijlage 2.

Het totaal aantal deelnemers binnen eigen tijd en Focus op Maat dat deelnam aan online lessen is 3.296, verdeeld over 254 lessen.

Onderwijs

Door het ontwikkelen van video's en online lesmateriaal hebben we in 2022 verder ingezet op uitbreiding van digitaal aanbod voor de volgende programma's:

Op verhaal komen

LOB Medialeren is een lesprogramma voor de onderbouw van het vmbo ontwikkeld door SKVR in samenwerking met Rotterdam Vakmanstad en RVC de Hef. Daarbij zijn twee publicaties verschenen, die dienen als inspiratiebron en praktische leidraad voor de eigen onderwijspraktijk. In samenwerking met RVC de Hef is ook een serie van 6 thematische instructiefilmpjes gemaakt waarmee de leerlingen zelfstandig aan het werk kunnen gaan.

Jezelf presenteren

Eind 2022 is gestart met het ontwikkelen van digitaal ondersteunend lesmateriaal. De blended lessenserie zal in 2023 verder ontwikkeld worden rondom het thema Present. Vanuit de discipline theater innoveren we op deze manier het lesaanbod voor het voortgezet onderwijs.

Muziek- en mediatechnologie

Binnen het thema digitalisering werken we zowel aan digitaal aanbod als aan digitale vaardigheden. In 2022 heeft muziek- en mediatechnologie een vaste plek gekregen in onze leerlijnen op scholen. Kinderen en jongeren ontdekken en leren spelenderwijs omgaan met technologie.

Ook startten we in 2022 een samenwerking met de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht, afdeling Muziek en Technologie. Zij beschikken over een unieke expertise rondom de inzet van muziektechnologie in een creatieve, kunstzinnige context. Samen met de HKU en de docenten Muziektechnologie van SKVR, onderzoeken we hoe we muziek- en mediatechnologie kunnen gebruiken als expressieve tool binnen het kunstonderwijs. Hiermee willen we de ontwikkeling van creativiteit in de klas hand in hand laten gaan met de ontwikkeling van digitale vaardigheden.

Ons doel is om dit onderwijs bereikbaar te maken voor iedereen binnen primair en voortgezet onderwijs.

Ouderen

In de eerste helft van 2022 zijn diverse pilots gedraaid met digitaal aanbod van creatieve workshops in zorginstellingen. In samenwerking met Aafje werken we tot maart 2023 toe naar een volwaardig programma waarbij we enerzijds creatieve workshops live streamen en anderzijds zorgmedewerkers repertoire geven en ondersteunen is het zelfstandig aanbieden van creatieve workshops aan hun cliënten. Een echt hybride/blended werkvorm.

Blended Learning

Binnen de projecten rondom Blended Learning is, na het vervallen van coronamaatregelen, de focus verschoven van de nadruk op blended lesgeven naar meer gebruik van media- en muziektechnologie. Juist voor kinderen hebben we geconstateerd dat livelesgeven meer impact heeft op de ontwikkeling dan lesgeven in een digitale vorm. De focus is daarmee verschoven naar digitale vaardigheden die we in de blended programma's ontwikkelen. Kinderen werken in onze programma's met technologie en digitale programma's die laagdrempelig beschikbaar zijn en waar kinderen in de eigen tijd naar kunnen uitwijken.

De in 2021 ontwikkelde apps met daarin digitaal lesaanbod zijn in 2022 naar de achtergrond verschoven om in een later stadium mee te worden genomen bij de ontwikkeling van digitale vaardigheden.

6. Prestaties 2022 totaal

Binnenschools cultuuronderwijs	Begroting	Realisatie		Afwijking
Deelnames				
Primair onderwijs	55.027	60.866	✓	111%
Voortgezet onderwijs	12.033	15.241	✓	127%
Speciaal onderwijs po	250	0	✗	0%
Speciaal onderwijs vo	0	0	✗	0%
Mbo	5.343	5.624	⚠	105%
Totaal deelnames	72.653	81.731		112%
Lesuren met docentcontact				
Primair onderwijs	25.464	30.481	✓	120%
Voortgezet onderwijs	2.209	6.783	✓	307%
Speciaal onderwijs po	455	0	✗	0%
Speciaal onderwijs vo	0	0	✗	0%
Mbo	791	575	✗	73%
Totaal DCU	28.919	37.839		131%
Prestaties vrijetijdsaanbod	Begroting	Realisatie		Afwijking
Deelnames				
tot 25 jaar	11.652	9.634	✗	83%
25 jaar of ouder	6.474	3.679	✗	57%
Lesuren met docentcontact				
tot 25 jaar	28.572	35.049	✓	123%
25 jaar of ouder	17.099	15.357	✗	90%
Totaal deelnames	63.797	63.720		100%
SKVR Breed	Begroting	Realisatie		Afwijking
Deelnames	90.779	95.044	⚠	105%
DCU	74.590	88.246	✓	118%

Toelichting op de prestaties 2022 totaal

Het onderwijs floreert door een toenemende vraag. We voorzien met onze docenten en programma's in de behoefte en de opdrachtgevers hebben hiervoor extra middelen beschikbaar. We behalen de beloftes op de leerlingenaantallen ruimschoots. We zetten vele docenturen in. We zien hierin binnen het mbo nog een achterstand, daar is de vraag naar intensief kunstvakonderwijs in mindere mate aanwezig dan begroot.

In het onderwijs tellen we deelnemers maar één keer, waardoor de omvang van de impact van de kunstlessen niet zichtbaar is. Deze impact is wel zichtbaar in het aantal leerlingcontacturen dat in het onderwijs ruim boven de 1.300.000 ligt.

De prestaties van het aanbod in de eigen tijd in de domeinen Markt en Sociaal-Maatschappelijk blijven achter op de begroting. We tellen geen publiekcijfers en samenwerkingscijfers mee in ons bereik en registreren enkel unieke deelnemersaantallen die ons toekomen. Het begrootte aantal dcu behalen we ruimschoots. We bieden onverminderd veel uren aan cultuureducatie aan en zetten de kunstvakdocenten volgens plan in.

Het in beeld brengen van het kwalitatieve bereik van ons werk in het domein Sociaal-Maatschappelijk wordt in 2023 verder uitgewerkt en beargumenteerd.

Gecombineerd behalen we SKVR-breed onze prestaties in het eerste jaar na het opheffen van beperkende maatregelen in het kader van de coronacrisis.

Het formulier prestatierasters en kengetallen vindt u als bijlage 3.

7. Monitor publieksbereik en monitor cultuuronderwijs

Monitor Publieksbereik Rotterdam Festivals

In 2022 hebben meer medewerkers bij SKVR kennisgemaakt met het Culturele Doelgroepenmodel van Rotterdam Festivals. Net als voorgaande jaren heeft SKVR in 2022 het publieksbereik aan de hand van postcodeonderzoek in kaart gebracht. Daarbij ligt een focus op de doelgroepen die bereikt worden in de Eigen tijd, doordat zij bij inschrijving NAW-gegevens achterlaten.

Kijkend naar Rotterdam, dan is bij SKVR een oververtegenwoordiging aanwezig van de Weelderige Cultuurminnaars (13%), de Kindrijke Cultuurvreter (17%), De Active Vermaakvangers (5%), de Culturele Alleseters (15%), de Proevende Buitenwijkers (10%) en de Klassieke Cultuurliefhebbers (9%). Voor al deze doelgroepen zijn de activiteiten van SKVR bovengemiddeld aantrekkelijk. Activiteiten waar wij deze doelgroepen voornamelijk terugzien, zijn (jaar)cursussen Dans, Muziek, Beeldende Kunst, Mode & Design en kinderfestivals in de vakantieprogrammering.

Ten opzichte van 2021 is SKVR voor deze doelgroepen aantrekkelijker geworden, de percentages zijn met 1 tot 3% gestegen. De grootste groep onder het publiek van SKVR in Rotterdam zijn de Kindrijke Cultuurvreter, deze doelgroepen zien we hoofdzakelijk terug bij (jaar)cursussen in Muziek en Dans.

In 2023 wordt onderzocht hoe het Culturele Doelgroepenmodel gekoppeld kan worden aan een nieuw CRM- systeem en breiden we ons postcodeonderzoek uit naar de activiteiten in het sociaal-maatschappelijk domein. Dit is in lijn met meer datagedreven werken.

Monitor Cultuuronderwijs Rotterdam

Na de succesvolle pilot in 2021 heeft SKVR in 2022 wederom deelgenomen aan de Monitor Cultuuronderwijs Rotterdam van het KCR. Samen met de andere deelnemende culturele instellingen brengen we door middel van data de spreiding van het Rotterdams cultuuronderwijs in kaart.

Deelname aan de Monitor Cultuuronderwijs Rotterdam is van groot belang voor SKVR omdat het inzicht geeft welke scholen we bereiken, waarmee we hen bereiken (eenmalige activiteiten, kort- en langlopende lesreeksen) en hoe vaak we een aantal leerlingen bereikt hebben.

Bij de nieuwe uitvraag, die startte in november 2022, zijn de gegevens over schooljaar 2021-2022 opgevraagd. Nieuw dit jaar was de uitvraag voor het mbo waarin ook de opleidingen zijn meegenomen. In het voorjaar van 2023 verwachten we de nieuwe resultaten samen met het KCR en de andere culturele instellingen te kunnen presenteren.

8. Bedrijfsvoering

8.1. HR

In 2022 is hybride werken voor ondersteunend personeel de standaard geworden. Een visie is geformuleerd die inzet op de vitaliteit en het werkplezier van medewerkers. Ander speerpunt was de werving, ontwikkeling en behoud van docenten voor onze onderwijsprogramma's. Tenslotte was diversiteit en inclusiviteit een belangrijk punt van aandacht, meer hierover las u al in paragraaf 1.3.

Hybride werken

We hadden begin 2022 nog te maken met een thuiswerkadvies. Het beleid hybride werken is uitgewerkt voor medewerkers met een ondersteunende functie en na de verhuizing naar de Hillevliet in praktijk gebracht. Uit een inventarisatie die gedaan is blijkt dat er 32% van de tijd thuis wordt gewerkt en 68% op een SKVR-locatie. De werk-privébalans wordt als beter ervaren. Het op locatie werken is prettig voor verbinding en ontmoeting.

Werving en selectie

Vooraf in de tweede helft van 2022 waren er veel personele wisselingen, zowel onder docenten als in de ondersteunende functies. Er is een krapte in de docentenpoule voor het speciaal en primair onderwijs voor met name de disciplines muziek, dans en theater. In 2023 start een coördinator docenten. Deze zorgt voor meer focus op de werving, behoud, binding en ontwikkeling van docenten (en potentials).

Verzuim

Het totale verzuimpercentage bij SKVR blijft met 5,29% nagenoeg gelijk ten opzichte van de twee jaren daarvoor.

Jaar	Tot 8 dagen	8 dagen t/m 6 weken	6 weken t/m 52 weken	53 weken t/m 104 weken	Totaal
2020	0,47%	0,41%	2,87%	1,60%	5,35%
2021	0,34%	0,73%	2,98%	1,23%	5,28%
2022	0,94%	1,35%	1,25%	1,75%	5,29%

Implementatie nieuw functiehuis

Cultuurconnectie ontwikkelde in 2022 samen met de Vereniging van Openbare Bibliotheken een nieuw functiehuis op basis van de systematiek van HR21. SKVR nam deel aan de landelijke projectgroep om input te leveren vanuit het werkveld. Het functiehuis van SKVR is bijgewerkt inclusief de indeling van de huidige functies in de nieuwe systematiek en functiematrix. Er is een procedure uitgewerkt voor de overgang en ter instemming voorgelegd aan de OR. In 2023 wordt het nieuwe functiehuis geïmplementeerd.

Cijfers

De headcount en fte zijn hoger dan die van 2021. Er kwamen meer docenten en coördinatoren bij team onderwijs in dienst. De fte inhuur zzp is in 2022 weer op het niveau van voor de coronacrisis. Ook de overige inhuur nam toe; door pilots of projecten in het domein sociaal-maatschappelijk en door vervanging van ziekte en/of zwangerschapsverlof.

Arbeidsrelatie	2022 FTE	2022 Headcount	2021 FTE	2021 Headcount
In dienst SKVR	94,69	144	82,62	126
Inhuur zzp: docenten/ zelfstandige kunstprofessionals	66,35	478	56,58	435
Inhuur zzp en detachering: overige functies	8,65	19	1,67	2
Totaal	169,69	641	140,87	563

Peildatum 31-12-2022

Medewerkers in dienst van SKVR zijn gemiddeld 48 jaar. Deze gemiddelde leeftijd daalt al een paar jaar, door pensionering. De gemiddelde leeftijd van de zelfstandige kunstprofessionals ligt lager, is 38,5 jaar en blijft stabiel. 70% van hen is tussen de 25 en 44 jaar.

8.2. FINANCIËN

Het vereenvoudigen van processen stond ook bij financiën centraal in 2022. Nieuwe systemen en een effectieve inrichting zijn het resultaat.

Implementatie nieuwe systemen

Exact Globe wordt de vervanger van Navision. Het staat in verbinding met Thinkwise, Exact Globe en SpendCloud. SpendCloud is voor de verwerking van alle

inkoopfacturen. Dit alles moet SKVR klaarstomen om de kansen van de digitale wereld optimaal te benutten.

2023

In 2023 worden meer verbeteringen doorgevoerd. Hierbij staan deze drie termen centraal: tijdigheid, volledigheid en juistheid. Om dit te realiseren wordt verder geïnvesteerd in de kennis van de financieel medewerkers. Daarnaast worden alle medewerkers betrokken in de nieuwe ontwikkelingen. Hiervoor organiseren we workshops over werken met kostenplaatsen, het opstellen van begrotingen en het verantwoorden van projecten. En ook hoe je de systemen optimaal kan gebruiken. Uiteindelijk wordt er ook gekeken naar de mogelijkheden om dashboards te ontwikkelen via een Business Intelligence tool zoals Power BI.

8.3. KLANTENSERVICE, FRONT- EN BACKOFFICE

2022 stond in het teken van doorpakken op het streven naar eenvoud van organiseren, in het verlengde daarvan de implementatie van nieuwe systemen en verhuizingen.

De medewerkers waren betrokken bij de ontwikkeling en implementatie van het nieuwe cursusadministratiesysteem Thinkwise. Ook waren er extra taken vanuit de nieuwe onderwijsprogramma's Slim Organiseren en Muziek in de Voorschool. Hiervoor is in 2022 een tijdelijke formatie-uitbreiding ingezet. In de uitvoering en vanaf 2023 ook om het team te coördineren.

8.4. ICT

2022 was een vol jaar voor het team ICT & Informatiemanagement. De eerdergenoemde verhuizingen werden door dit team in samenwerking met IT-Workz voorbereid en uitgevoerd.

Ontwikkeling en implementatie Thinkwise

2022 stond daarnaast in het teken van de ontwikkeling en implementatie van Thinkwise. Hierover heeft u kunnen lezen in paragraaf 1.2.

Externe inhuur

Ten behoeve van de ontwikkeling en implementatie van Thinkwise huurt SKVR expertise in (in de rol van een product owner).

Noodzakelijke investeringen

Doordat SKVR een nieuw systeem voor cursusadministratie bouwt, waarmee processen efficiënter worden ingericht, zijn noodzakelijke doorontwikkelingen van de website en DocentenApp van toepassing. Klantgerichte en functionele aanpassingen worden in 2023 uitgevoerd aan de website en DocentenApp waardoor de processen geïntegreerd worden met Thinkwise.

Er is advies gevraagd aan IT-Workz hoe de overstap naar de Cloud, Office365, Teams en SharePoint verder kan worden vormgegeven. Een investering in het vernieuwen van de devices op de kantoorlocaties blijkt noodzakelijk. In 2023 wordt onderzocht hoe dit efficiënt kan plaatsvinden.

AVG en cybersecurity

Eind 2022 vond een Cyber Security Scan plaats. De scan bestaat uit een geautomatiseerde scan en interview over de infrastructuur, beleid en procedures. SKVR heeft aanbevelingen gekregen hoe de IT-beveiliging kan worden aangescherpt en hoe AVG-wetgeving (GDPR) verder kan worden nageleefd in de systemen. Aanbevelingen worden in 2023 beoordeeld op noodzaak en uitvoerbaarheid voor SKVR.

8.5. FACILITAIR

Er werd veel verhuisd in 2022. SKVR opende de nieuwe locatie op de Hillevliet, comprimeerde ruimtes in locatie Centrum na vertrek uit Rotterdam Building en opende een nieuw centraal magazijn aan de Kiotoweg.

Centraal magazijn

Hier zijn alle lesmiddelen ondergebracht met als doel efficiënter gebruik en transport. Facilitair medewerkers begeleidden het proces in samenwerking met de inhoudelijk coördinatoren. Een allround magazijnbeheerder is aangesteld voor de dagelijkse uitvoering.

Microlab

Van januari tot en met mei 2022 vond SKVR tijdelijke huisvesting voor het kantoor bij het Microlab in Rotterdam Building. Hiermee werd het hybride werken goed gefaciliteerd.

Energiekosten

Omdat de panden waarin SKVR is gehuisvest oud en slecht geïsoleerd zijn verwacht SKVR in 2023 een stijging in de kosten van ruim 400% ten opzichte van

begin 2022. De stijgende energiekosten worden nauwlettend gemonitord en waar nodig leidt dit in 2023 tot maatregelen.

8.6. MARKETING EN COMMUNICATIE

‘Een nieuwe start’ was op marketing- en communicatiegebied het centrale thema voor 2022. In 2021 zijn de eerste stappen gezet om tot een nieuwe visuele identiteit voor SKVR te komen. Dit is dit in 2022 ontwikkeld tot een geheel nieuwe branding met een toekomstbestendige tagline: *The Creative Network*. In oktober is gestart met het efficiënter inrichten van werkprocessen, het ontwikkelen van strategieën voor het optimaal ondersteunen van de inhoudelijke teams en strategie op overkoepelende thema’s als inzet van social media.

Nieuwe branding en tagline

De ontwikkeling van de huisstijl en tagline vond plaats in samenwerking met bureau *Het Stormt*. Vanuit de organisatie zijn verschillende medewerkers betrokken om tot een ontwerp te komen.

Campagnes

In de periode tot de zomervakantie zijn twee stadsbrede campagnes uitgevoerd. In januari gericht op de werving voor cursusperiode februari-juli. In deze periode hadden we nog te maken met coronamaatregelen en was de campagne gericht op het verbinding maken met de doelgroep door hen persoonlijk te voorzien van een cursusadvies voor het komende jaar. In de periode mei-juni was de campagne gericht op de werving voor het cursusaanbod met startdata in augustus en september. In de periode na de zomervakantie hebben we een online wervingscampagne ingezet om het nog te starten cursusaanbod extra onder de aandacht te brengen.

Zichtbaarheidscampagne op Rotterdam Zuid

Na de opening van de locatie Hillevliet en de introductie van de nieuwe huisstijl is er een zichtbaarheidscampagne op Rotterdam Zuid ingezet.

9. Governance

9.1. DIRECTIE

Stichting Kunstzinnige Vorming Rotterdam werkt sinds 1 januari 2019 met een Raad van Toezicht-model conform de Governance Code Cultuur. Het bestuur bestaat sinds 1 november 2019 uit directeur-bestuurder Claudia Doesburg. De directeur-bestuurder heeft een contract voor onbepaalde tijd. De bezoldiging van de directeur- bestuurder is in overeenstemming met de wettelijke voorschriften. De directeur-bestuurder heeft de volgende nevenfuncties:

- Centrum voor Dienstverlening te Rotterdam – lid RvT - mei 2019 tot heden
- Stichting SCIO – voorzitter RvT- januari 2021 tot heden
- Vereniging Netwerk Kindcentra – bestuurslid – 1 december 2022 tot heden, onbezoldigd

De directeur-bestuurder wordt bijgestaan door het coördinerend overleg. De directeur-bestuurder stelt onder andere de volgende plannen op en herzielt deze zo nodig:

- Het meerjarenbeleidsplan;
- De jaarlijkse begroting met toelichting;
- Het jaarplan;
- Een plan inzake een adequaat risicobeheersing- en controlesysteem;
- Kwartaalrapportages over de financiële stand na het voorgaande kwartaal
- en verwachtingen voor de komende kwartalen;
- Een jaarverslag en jaarrekening.

Deze plannen en/of verslagen worden door de directeur-bestuurder na bespreking in de Raad van Toezicht vastgesteld. De jaarrekening wordt in aanwezigheid van de accountant besproken en door de RvT goedgekeurd waarna de directeur-bestuurder het verslag kan vaststellen.

9.2. RAAD VAN TOEZICHT

De Raad van Toezicht is belast met het interne toezicht, werkgeverschap en vooraf goedkeuren van relevante beleidsstukken en achteraf goedkeuren van de resultaten en de jaarrekening na controle door de accountant. De voorzitter in het

bijzonder maar ook de leden van de Raad van Toezicht zijn ieder op hun kennisgebied tevens sparringpartner of een luisterend oor voor de directeur-bestuurder en kunnen de directeur-bestuurder met adviezen bijstaan. De besluiten van de Raad van Toezicht worden genomen tijdens de officieel geplande vergaderingen. Daartoe vergadert de raad gemiddeld zes keer per jaar of zo vaak als het nodig is (bijvoorbeeld onder bijzondere omstandigheden van een interne of externe crisis). In 2022 vonden 7 officiële vergaderingen van de Raad van Toezicht plaats.

Bezoldiging

De bezoldiging is in overeenstemming met de wettelijke voorschriften. De leden en voorzitter kunnen van de bezoldiging afzien.

Samenstelling

De leden worden benoemd voor een periode van 4 jaar en zijn daarna nog eens voor 4 jaar herbenoembaar (een zittingsperiode van totaal maximaal 8 jaar). De Raad van Toezicht bestond op 31 december 2022 uit 6 leden. In bijlage 4 is het rooster van aftreden te vinden.

Naam	Functie RvT	Maatschappelijke functie	Nevenfuncties
N.W. Holwijn	Voorzitter	General counsel / secretaris one-tier board Infotheek Group	Lid Raad van Toezicht Stimuleringsfonds
J.H. Wakkie	Lid	Adviseur Sport, Cultuur en Maatschappij	Adviseur Golden Sports Lid Raad van Advies Vakmanstad Voorzitter Raad van Advies Basketballbond
M.C. Lewis	Lid	Lid Raad van Bestuur Gemiva	Voorzitter bestuur Hospice de Waterlelie Spijkenisse Lid RvT PCBO Rotterdam Zuid Lid RvT Ambulancezorg Rotterdam Rijnmond
L.M.E. van der Wees	Lid	Afdelingshoofd Beleid & Strategie Openbaar Ministerie Rotterdam	-
M. Hoekstra - van der Deen	Lid	Voorzitter Raad van Bestuur Woonstad Rotterdam	Lid RvT Franciscus Gasthuis & Vlietland Voorzitter adviesraad Albeda Airport College Lid bestuur Stichting Valk Lid denktank Economisch Onderwijs Rotterdam
M. Radema	Lid	Directeur / eigenaar Maan Consultancy B.V.	Bestuurslid Ronde van Kralingen

9.3. GOVERNANCE CODE CULTUUR

Per principe uit de Governance Code Cultuur lichten we toe hoe SKVR hiermee omgaat.

Principe 1 – Maatschappelijke doelstelling en culturele waarde

SKVR richt zich op de actieve cultuurbeoefening, bereikbaar voor álle Rotterdammers. In samenwerking met partners in de wijken, andere sectoren, zelfstandige kunstprofessionals en het onderwijs zetten we ons hiervoor in. De betrokkenheid tonen we door zoveel mogelijk Rotterdammers gebruik te laten maken van de faciliteiten, activiteiten en mogelijkheden die SKVR te bieden heeft.

Het ontwikkelen van culturele vaardigheden is onmisbaar voor de brede vorming van mensen en geeft ruimte voor meer onderling begrip, respect, empathie, zelfbewustzijn en groepsgevoel. Dat is van toenemend belang in een wereld waarin het individualisme hoogtij viert, we slechts één swipe van de rest van de wereld zijn verwijderd en er tegelijkertijd meer onzichtbaarheid is dan ooit.

Voor de periode 2021-2024 ligt de focus onder andere op de faciliterende en ondersteunende rol in de wijken en deze met de wijkpartners vormgeven en verder ontwikkelen. In 2022 werkten wij aan deze missie door onder andere pilots in de wijken om onze ondersteunende rol in de wijken verder vorm te geven en met extra aandacht voor onze focusgroepen jongeren en kwetsbare ouderen.

Principe 2 – Pas toe en leg uit

De Raad van Toezicht past de 8 principes toe door de werkafspraken en het besturingsmodel vast te leggen in formele afspraken. De doelen en het besturingsmodel zijn vastgelegd in de statuten van de organisatie. SKVR hanteert een Raad van Toezicht-model waarbij de bestuursverantwoordelijkheid is belegd bij het bestuur. Het bestuur legt verantwoording af aan de Raad van Toezicht. De informatie die nodig is voor toezicht krijgt de Raad van Toezicht zowel van het bestuur, als van de medewerkers en verbonden professionals, maar ook door eigen onderzoek en inspanning van buiten de organisatie. De organisatie wijkt niet af van de principes van Governance Code Cultuur.

Principe 3 – Integriteit, belangenverstrengeling en tegenstrijdige belangen

De Raad van Toezicht ziet erop toe dat SKVR functioneert met inachtneming van de regels van de Governance Code Cultuur. Transparantie, integriteit, goede verhoudingen en een positieve en ook kritische houding zijn voorwaarden om met elkaar tot de beoogde prestaties en doelen te komen.

De Raad van Toezicht vermijdt elke vorm van persoonlijke bevoordeling dan wel (schijn van) belangenverstrengeling. Een lid van de Raad van Toezicht meldt elke (potentiële) vorm van en/of schijn van belangenverstrengeling bij de voorzitter. Buiten aanwezigheid van het betrokken lid overlegt de Raad van Toezicht over de vraag of er sprake is van belangenverstrengeling en eventueel de wijze waarop het tegenstrijdig belang kan worden voorkomen of worden beëindigd. Indien de (potentiële) vorm van belangenverstrengeling de voorzitter betreft, treedt een ander lid van de Raad van Toezicht op als voorzitter tot de kwestie is opgelost. In 2022 is er geen sprake geweest van een situatie waarbij (schijn van) belangenverstrengeling onderwerp was.

Principe 4 – Rollen, taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden

De Raad van Toezicht werkt conform de statuten van SKVR waarin de verantwoordelijkheden en bevoegdheden zijn vastgelegd. In 2022 is gestart met het updaten van de statuten naar aanleiding van onder andere de inwerkingtreding van de Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen. In 2023 worden de nieuwe statuten geformaliseerd. Ook wordt een visie op toezichthouden geformuleerd en de profielschets van de RvT herzien.

De Raad van Toezicht evalueert jaarlijks het eigen functioneren en handelen.

Principe 5 – Dagelijkse leiding, functioneren en resultaten organisatie

De directeur-bestuurder voert de taken uit zoals vastgelegd in het directiereglement. Dit reglement behoeft goedkeuring door de Raad van Toezicht. Het bestuur is verantwoordelijk voor de dagelijkse leiding van de organisatie, het goed functioneren ervan en de resultaten die bereikt worden. Hierbij gaat het bestuur verantwoord om met mensen en middelen van de organisatie.

Het directiereglement wordt gelijktijdig met de statuten herzien.

De directeur-bestuurder heeft tweewekelijks overleg met het coördinerend overleg en elke 1 tot 2 maanden met de OR. De verantwoordelijkheid voor het personeelsbeleid en organisatieontwikkeling ligt bij het bestuur.

Toezicht op bestuur

De Raad van Toezicht is de werkgever van de directeur-bestuurder en bepaalt in die hoedanigheid de arbeidsvoorwaarden. Een evaluatieprocedure wordt gevolgd omtrent de professionalisering en functioneren van de directeur-bestuurder.

Principe 6 – zorgvuldig en verantwoord omgaan met mensen en middelen

De directeur-bestuurder en Raad van Toezicht gaan op een betrokken manier zorgvuldig en verantwoord om met de mensen en middelen. We kijken naar kwaliteiten en bouwen steeds aan een afspiegeling van de superdiverse stad Rotterdam en de maatschappij. SKVR werkt met honderden zzp'ers van alle leeftijden en achtergronden en hecht hier veel waarde aan. In het vaste personeelsbestand zien we een oververtegenwoordiging van vrouwen en de vergrijzing is duidelijk zichtbaar onder de vaste docenten van SKVR. Door onder ander het werven op de juiste plekken en manieren zetten we ons in voor een meer divers personeelsbestand.

SKVR schept randvoorwaarden voor een goede, veilige en plezierige werkomgeving. We willen een omgeving creëren waarin respectvol met elkaar wordt omgaan, dit geldt voor medewerkers, deelnemers, bezoekers en samenwerkingspartners. We hebben binnen SKVR eigen omgangsregels geformuleerd om aan deze randvoorwaarden te voldoen en ongewenst gedrag te voorkomen. Onder ongewenst gedrag verstaan we gedragingen zoals discriminatie, (seksuele) intimidatie, agressie, pesten en (werk)druk. De gedragsregels zijn in 2022 geüpdatet en aan alle medewerkers verstrekt en op Intranet geplaatst. Om deze omgangsregels levend te houden en actief na te leven wordt hier aandacht aan besteed in de teams.

Mochten medewerkers zich toch in een situatie bevinden van ongewenst gedrag binnen SKVR, dan kan contact opgenomen worden met een van onze twee vertrouwenspersonen. De vertrouwenspersoon biedt ondersteuning bij het bespreekbaar maken van de situatie. Alles wat besproken wordt, is strikt vertrouwelijk en wordt alleen met derden gedeeld na uitdrukkelijke toestemming van de medewerker, of als de vertrouwenspersoon de wettelijke verplichting heeft tot het delen van de verkregen informatie. Ook is een externe vertrouwenspersoon beschikbaar.

Hiernaast is beleid ontwikkeld om diversiteit en inclusiviteit verder in te bedden in het DNA van SKVR. Hieraan werkt een kwartiermaker diversiteit en inclusiviteit samen met ambassadeurs uit de gehele organisatie. Er zijn workshops georganiseerd waarin onder andere de sociale veiligheid op de werkvloer is besproken.

SKVR hanteert een passend beloningsbeleid dat overeenstemt met de wettelijke voorschriften. In 2021 is Fair Pay ingevoerd.

SKVR hanteert controlemaatregelen in de interne bedrijfsvoering en interne controle.

Principe 7 – professionele en onafhankelijke raad van toezicht

De Raad van Toezicht evalueert jaarlijks het eigen functioneren en handelen. De Raad van Toezicht is zo samengesteld dat er samen gefundeerde keuzes gemaakt kunnen worden bij het invullen van de toezichthoudersrol, de adviseursrol en de werkgeversrol.

Principe 8 –waarborging deskundigheid, diversiteit en onafhankelijkheid

De directeur-bestuurder en Raad van Toezicht waarborgen deskundigheid, diversiteit en onafhankelijkheid. SKVR stuur op een diverse Raad van Toezicht, waarbij we oog hebben voor de vertegenwoordiging van allerlei achtergronden, leeftijden en binding met de doelgroepen, plekken en de bijzondere dynamiek van Rotterdam. Bij werving gaat de aandacht daarnaast uit naar kennis van het culturele veld, zakelijke aspecten van de organisatie en ondernemerschap.

Het plan om in 2022 een trainee aan te nemen om een jaar aan de slag te gaan in een toezichthoudende rol is nog niet uitgevoerd. Dit idee wordt in 2023 nogmaals onder de loep genomen.

Zie bijlage 5 voor de checklist governance.

De Raad van Toezicht heeft het jaarverslag en de jaarrekening goedgekeurd op 28 maart 2023.

9.4. OR

De OR bestond op 31 december 2022 uit:

Naam	Functie OR	Functie SKVR
R. Bos	Voorzitter	Docent Muziek
M. van der Spek	Secretaris	Coördinator primair onderwijs
E. van der Kris	Lid	Muzikaal begeleider Dans
E. Porcelijn	Lid	Coördinator schrijven
R. Gossink	Lid	Coördinator voortgezet onderwijs

Wisselingen OR

H. Slinger is in maart gestopt als voorzitter en lid van de OR. R. Bos heeft de voorzittersrol met ingang van april overgenomen. E. Porcelijn was op dat moment met ouderschapsverlof en P. van Vugt nam per september afscheid als OR-lid. R. Gossink is per 1 oktober aangetreden als OR-lid. Medio december heeft L. Ephraïm haar functie bij de OR tijdelijk stilgelegd in verband met afstuderen.

Onderwerpen

De (organisatie)transitie van SKVR en de huisvesting zijn nog altijd twee grote, terugkerende onderwerpen voor de OR. Dat geldt ook voor het kostendekkend krijgen van het volwassenenonderwijs in de Eigen Tijd en de overstap van Navision naar het nieuwe systeem Thinkwise voor cursusadministratie. Daarnaast is veel gesproken over de financiële ontwikkelingen en de impact die corona hierop heeft gehad. Ook is veel gesproken over zzp'ers en hoe die voor de organisatie belangrijke groep een stem te geven in de organisatie. Tot slot zijn er tal van andere zaken die werden besproken, variërend van de communicatie naar de medewerkers tot diversiteit en inclusie.

Advies- en instemmingsaanvragen

De OR heeft in 2022 de volgende advies- en instemmingsaanvragen behandeld:

- In januari heeft de OR ingestemd met het besluit tot wijziging van het taakbeleid;
- In maart heeft de OR een positief advies gegeven op de adviesaanvraag wijziging managementstructuur;
- In september heeft de OR ingestemd met de voorgestelde premieverdeling ten aanzien van de afdracht van pensioenpremie. De reden voor deze aanvraag lag in de voor SKVR verplichte overstap naar een ander pensioenfonds per 1 januari 2023;
- De cao Kunsteducatie verplicht SKVR tot wijzigen van het functiehuis. In het kader hiervan heeft de OR in november ingestemd met de voorgestelde indelingsprocedure voor het nieuwe functiehuis;
- In december heeft de OR een tweede instemmingsaanvraag gekregen met betrekking tot het indelen van de bestaande functies in de nieuwe functiegroepen. Een beslissing hierop werd uitgesteld tot begin 2023.

10. Risicoparagraaf

Eind 2022 maken we de balans op en zien we dat het verlies over 2022 groter is dan verwacht. We wisten dat het een moeilijk jaar zou worden met het staartje van de coronacrisis, het investeren in noodzakelijke projecten zoals de verbouwing van en verhuizing naar de Hillevliet, het ontwikkelen van de nieuwe cursusadministratie en de ontwikkeling van de nieuwe huisstijl. Het resultaat valt desondanks tegen, veroorzaakt door slechter betaalgedrag van debiteuren, vertraging in de verbouwing waardoor we extra huurkosten en kosten voor projectleiding moesten maken en de tegenvallende groei in de Eigen Tijd. De schade van de coronacrisis wordt nu echt zichtbaar. Bezuinigingsmaatregelen zijn noodzakelijk om de exploitatie gezond te maken. Op dit moment wordt een reorganisatieplan voorbereid met verwachte uitvoering zomer 2023. De reorganisatie is gericht op ondersteuning en de volwasseneducatie. Met de verkoop van de panden in eigendom zorgen we ervoor dat zowel de liquiditeitspositie als de exploitatie gezond worden en blijven.

Liquiditeit

Op basis van de current ratio, ook wel liquiditeitsratio genoemd, wordt de verhouding aangegeven tussen de vlottende activa en vlottende passiva van SKVR (norm 1,0). Hiermee wordt aangegeven in hoeverre SKVR in staat is om aan de financiële verplichtingen op korte termijn te voldoen. Per 31 december 2022 is de current ratio 0,9. Dit is een forse daling ten opzichte van de current ratio van 31 december 2021 (1,7). In combinatie met stijgende prijzen is deze ontwikkeling zorgelijk. Uit strategisch oogpunt zal SKVR in 2023 de panden aan de Hennekijnstraat 6 en de Ringdijk 50 in de verkoop zetten. Voor Ringdijk wordt er een leasebackconstructie overwogen. Voor de activiteiten van locatie centrum zal gekeken worden naar huisvesting bij partners. Daarnaast wordt er in zomer van 2023 een reorganisatieplan doorgevoerd met het doel om in de salariskosten te kunnen snijden. Deze stappen moeten leiden dat het liquiditeitspositie van SKVR versterkt zal worden.

	31-12-2021	31-12-2022	Norm
Current ratio	1,7	0,9	1,0

Eigen vermogen

Per 31 december 2022 is de solvabiliteitsratio 51,3%. Deze ratio geeft aan in hoeverre SKVR aan haar verplichtingen op lange termijn kan voldoen. Om financieel gezond te zijn is een ratio tussen de 25% en 35% acceptabel.

	31-12-2021	31-12-2022	Norm
Solvabiliteit	52,1%	51,3%	25 % <> 35%

Projecten

De inzet van vaste mensen op projecten is iets wat al langer de aandacht heeft. Ook in de huidige cultuurplanperiode is een aanzienlijk aantal uren van vaste mensen toegerekend aan projecten (IKEI en Cultuurcoaches). Mocht de financier besluiten om in de toekomst de bijdrage stop te zetten dan blijven de vaste mensen wel op de SKVR-loonlijst staan. Voor het grootste deel van de projectwerkzaamheden geldt dat de medewerkers lesgeven in onderwijsprogramma's. Als er geen subsidie meer beschikbaar is, vervalt dit aanbod.

Bijlage 1 - Jaarrekening

TOELICHTING ALGEMEEN OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2022	3
Balans per 31 december 2022	4
Resultatenrekening	5
Kasstroomoverzicht	6
Grondslagen algemeen	7
GRONDSLAGEN BALANS	8
GRONDSLAGEN STAAT VAN BATEN EN LASTEN EN RESULTAATBEPALING	10
Toelichting op de balans	11
EIGEN VERMOGEN	13
VOORZIENINGEN	14
LANGLOPENDE SCHULDEN	14
KORTLOPENDE SCHULDEN	15
Toelichting op de resultatenrekening	18
BATEN	18
LASTEN	20
WNT-verantwoording 2022	25
Overige gegevens	29
Statutaire regeling omtrent winstbestemming	29
Controleverklaring van de accountant	31
Prestatieoverzicht	32

TOELICHTING ALGEMEEN OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

2022

Resultaat, incidentele kosten en investeringen 2022

Nu de balans over 2022 is opgemaakt is duidelijk dat het verlies over 2022 groter is dan verwacht. We wisten dat het een moeilijk jaar zou worden met het staartje van de coronacrisis, het investeren in noodzakelijke projecten zoals de verbouwing en verhuizing naar de Hillevliet, het ontwikkelen van de nieuwe cursusadministratie en de ontwikkeling van de nieuwe huisstijl. Het resultaat valt desondanks tegen, veroorzaakt door slechter betaalgedrag van debiteuren, vertraging in de verbouwing waardoor we extra huurkosten en kosten voor projectleiding moesten maken en de tegenvallende groei in de Eigen Tijd. De schade van de coronaperiode wordt nu echt zichtbaar

Het resultaat over 2022 is € -621.788. In 2022 is €327.000 aan incidentele kosten gemaakt. Het genormaliseerde resultaat van 2022 is €218.000.

Qua omzet zitten we weer op het niveau van voor de coronacrisis, mede door projectsubsidies en aantrekkende opbrengsten, echter weten we dat de opbrengsten van de activiteiten in de Eigen Tijd moeten stijgen. Dit was al een opdracht voor de organisatie voor de coronacrisis. In het kostenniveau zien we de afwijkingen die leiden tot het verlies. In 2021 is een korting doorgevoerd op de subsidie, tevens is Fair Pay ingevoerd voor de tarieven voor de zzp'ers in onderwijs. Dankzij bezuinigingen op de overhead maar ook de lage activiteitenlasten in de coronaperiode hebben we in 2021 de schade beperkt gehouden. In 2022 zijn we echter weer vol actief en is ook Fair Pay voor de zzp'ers in de eigen tijd ingevoerd. Dit maakt dat de verhouding tussen de inhuur van personeel en de omzet uit balans is geraakt. Tevens hebben we behoorlijke uitgaven gehad voor automatisering en huisvesting.

Vanuit de coronaperiode zien we nog een behoorlijk staartje in het debiteurensaldo. De voorziening moet opgehoogd worden, wat tot een afboeking heeft geleid van € 234.000.

Balans per 31 december 2022

Activa			Passiva		
	31-12-2021	31-12-2022		31-12-2021	31-12-2022
Gebouwen	1.644.965	2.359.770	Stichtingskapitaal	91	91
Inventaris	65.060	123.687	Algemene reserve	1.373.116	1.020.563
Automatisering	268.229	251.732	Bestemmingsreserve	1.450.000	1.147.470
Lesapparatuur	23.519	24.279	Herwaarderingsreserve	703.267	643.741
Muziekinstrumenten	11.182	25.837	Bestemmingsfonds		33.296
Materiële vaste activa	2.012.955	2.785.305	Eigen vermogen	3.526.474	2.845.161
Immateriële vaste activa		511.332	Jubileumuitkeringen	73.882	71.241
Immateriële vaste activa	-	511.332	Frictiekosten	76.489	8.950
			Voorziening lang. ziek	43.936	-
Deelneming Artship	44.000	0			
Financiële vaste activa	44.000	-	Voorzieningen	194.307	80.191
Debiteuren	998.477	1.162.310	Langlopende leningen	196.637	157.310
Overige vorderingen	663.233	319.764			
Vlottende activa	1.661.710	1.482.073	Langlopende schulden	196.637	157.310
Kassen en banken	3.053.671	765.575	Aflossingsverplichtingen	83.194	39.328
			Crediteuren	425.377	409.011
			Overige schulden	2.346.348	2.013.285
Liquide middelen	3.053.671	765.575	Kortlopende schulden	2.854.919	2.461.624
TOTAAL	6.772.336	5.544.286	TOTAAL	6.772.337	5.544.286

Resultatenrekening

Baten

Lasten

Resultaat

13,3 M

13,93 M

-627 K

	Begroting 2022	Realisatie 2022	Afwijking 2022	Realisatie 2021
01 - Cursusgelden jaar	1.389.252	1.432.889	43.637	1.192.954
02 - Cursusgelden kort	1.072.129	776.535	-295.594	421.186
03 - Onderwijs	985.414	909.439	-75.975	830.332
04 - Overige opbrengsten	39.900	256.936	217.036	149.547
05 - Sub. Gemeente Rdam	7.080.499	7.239.000	158.501	7.080.500
06 - Subs. overig	1.969.305	2.369.821	400.516	2.300.391
07 - Inkomsten uit projecten	271.159	318.145	46.986	313.690
TOTAAL BATEN	12.807.658	13.302.764	495.106	12.288.600
08 - Directe productiekosten	954.000	646.885	-307.115	308.218
09 - Kosten subsidieprojecten	2.047.114	3.150.220	1.103.106	2.978.150
10 - Salariskosten	5.336.926	4.662.583	-674.344	4.443.011
11 - Inhuur personeel	2.573.339	2.641.522	68.182	2.139.373
12 - Overige personeelskosten	447.891	195.530	-252.361	211.892
13 - Huisvestingskosten	646.789	952.198	305.409	1.007.357
14 - Automatisering	430.514	453.076	22.562	378.928
15 - PR en marketing	41.121	56.822	15.701	53.157
16 - Overige bedrijfskosten	357.123	793.440	436.317	560.224
17 - Afschrijvingen	392.767	377.552	-15.215	361.540
TOTAAL LASTEN	13.227.585	13.929.827	702.241	12.441.850
OPERATIONEEL RESULTAAT	-419.928	-627.063	-207.135	-153.249
20 - Rente	-10.251	-10.251	0	-13.160
Realisatie herwaarderingsreserve en boekresultaat verkoop gebouwen	0	59.526	59.526	59.527
Resultaat deelneming	0	-44.000	-44.000	0
EXPLOITATIE RESULTAAT	-430.179	-621.788	-147.609	-106.882
Resultaatbestemming	Begroting 2022	Realisatie 2022		Realisatie 2021
Onttrekking algemene reserve	-430.179	-352.553		-106.882
Onttrekking best. res. Personeel/ontw.	0	-69.000		0
Onttrekking best. Res. Staken activiteiten	0	-162.992		0
Onttrekking best. Res. Onroerend goed	0	-70.538		0
Dotatie bestemmingsfonds	0	33.295		0

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen, met uitzondering van deposito's met een looptijd langer dan drie maanden. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

	2022		2021	
Resultaat operationele bedrijfsvoering		-627.063		-153.249
Afschrijvingen	377.552		361.540	
Mutaties voorzieningen	-114.116		-374.000	
		263.436		-12.460
<i>Verandering in werkkapitaal</i>				
Mutatie vorderingen	179.637		-441.000	
Mutatie kortlopende schulden	-393.295		430.000	
		-213.658		-11.000
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		-577.285		-176.710
Betaalde interest	-10.251		-13.000	
Kasstroom uit operationele activiteiten		-587.536		-189.710
Investerings in materiele activa	-1.149.900		-648.000	
Investerings in immateriele activa	-511.332			
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-1.661.233		-648.000
Aflossing leningen	-39.327		-82.000	
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		-39.327		-82.000
Mutatie liquide middelen		-2.288.096		-919.710

Liquide middelen	2022		2021	
Beginstand liquide middelen	3.053.671		3.973.381	
Eindstand liquide middelen	765.575		3.053.671	
Mutatie liquide middelen		-2.288.096		-919.710

Grondslagen algemeen

GRONDSLAGEN ALGEMEEN

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW (met uitzondering van afdeling 1, 11 en 12), de Subsidieverordening Rotterdam 2014 en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, waaronder Richtlijn 640 Organisaties-zonder-winststreven, uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving.

Algemeen

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en resultaatbepaling zijn, tenzij anders vermeld, gebaseerd op historische kosten. Voor zover niet anders vermeld worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Activiteiten

De Stichting is ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 41127574. De activiteiten van Stichting Kunstzinnige Vorming Rotterdam, statutair gevestigd te Rotterdam, bestaan voornamelijk uit het verzorgen van lessen en cursussen in de vrije tijd en onderwijs op het gebied van muziek, dans, theater en beeldend, mode & design.

Gebruik van schattingen

Bij het opstellen van de jaarrekening dient de leiding van de onderneming overeenkomstig algemeen aanvaarde grondslagen voor de financiële verslaggeving bepaalde schattingen en veronderstellingen te doen die mede bepalend zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. De feitelijke resultaten kunnen van deze schattingen afwijken.

De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Vergelijkende cijfers

Indien noodzakelijk voor vergelijkingsdoeleinden is de rubricering van de vergelijkende cijfers aangepast.

Continuïteit

Het verlies over 2022 is groter dan verwacht. We wisten dat het een moeilijk jaar zou worden met het staartje van de coronacrisis, het investeren in noodzakelijke projecten zoals de verbouwing en verhuizing naar de Hillevliet, het ontwikkelen van de nieuwe cursusadministratie en de ontwikkeling van de nieuwe huisstijl. Het resultaat valt desondanks tegen, veroorzaakt door slechter betaalgedrag van debiteuren, vertraging in de verbouwing waardoor we extra huurkosten en kosten voor projectleiding moesten maken en de tegenvallende groei in de Eigen Tijd. De schade van de coronaperiode wordt nu echt zichtbaar. Bezuinigingsmaatregelen zijn noodzakelijk om de exploitatie gezond te maken. Op dit moment wordt er een reorganisatieplan voorbereid met verwachte uitvoering zomer 2023. De reorganisatie is gericht op ondersteuning en de volwasseneducatie. Met de verkoop van de panden in eigendom zorgen we ervoor dat zowel de liquiditeitspositie als de exploitatie gezond worden en blijven.

GRONDSLAGEN BALANS

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs. Ontvangen subsidies worden direct in mindering gebracht op de aanschafprijs. Op grond wordt niet afgeschreven. In het jaar van ingebruikname wordt pro rata naar ingebruikname afgeschreven. In 2017 heeft een incidentele herwaardering van het onroerend goed plaatsgevonden.

De economische levensduur in jaren is als volgt:

Gebouwen exclusief 10% grond	40
Verbouwingen	10
Inventaris – meubilair	10
Inventaris – overig	5
Hardware en software	3, 5
Lesmiddelen	5
Muziekinstrumenten	8

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van afschrijvingen. Er wordt rekening gehouden met bijzondere waardeverminderingen; dit is het geval als de boekwaarde van het actief hoger is dan de realiseerbare waarde ervan. Om vast te stellen of er voor een immaterieel vast actief sprake is van een bijzondere waardevermindering, wordt verwezen naar de desbetreffende paragraaf.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

De stichting beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzondere-waardeverminderingsverlies wordt direct als een last verwerkt in de staat van baten en lasten onder gelijktijdige verlaging van de boekwaarde van het betreffende actief.

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Deze is gelijk aan de nominale waarde onder aftrek van de noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van de stichting.

Algemene reserve

De algemene reserve betreft het vrij besteedbare eigen vermogen.

Herwaarderingsreserve

Dit betreft de waardevermeerdering van de bedrijfspanden uit hoofde van de incidentele herwaardering. De realisatie (vrijval) van de herwaarderingsreserve wordt in een afzonderlijke post ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

De voorzieningen voor personeelsverplichtingen worden opgenomen tegen de contante waarde.

Pensioenen

De stichting heeft voor haar werknemers een pensioenregeling getroffen die kwalificeert als een toegezegde pensioenregeling, waarbij de toegezegde pensioenuitkeringen gebaseerd zijn op het middelloon. Deze pensioenregeling is ondergebracht bij het ABP en wordt - conform de in de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving aangereikte vereenvoudiging - in de jaarrekening verwerkt als toegezegde bijdrageregeling. Dit betekent dat de over het boekjaar verschuldigde premies als kosten worden verantwoord.

Langlopende schulden

Onder de langlopende schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar. De schulden worden bij eerste verwerving opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde. De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar.

GRONDSLAGEN STAAT VAN BATEN EN LASTEN EN RESULTAATBEPALING

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen het totaal der baten en het totaal der lasten. De baten worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd, lasten worden genomen zodra zij voorzienbaar zijn. De lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen. De overige baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Opbrengsten

De opbrengsten betreffen de subsidiebaten en opbrengsten voor de aan derden geleverde diensten onder aftrek van toegestane kortingen en de over de omzet geheven belastingen.

Opbrengsten van diensten betreffen voornamelijk cursus- en lesopbrengsten en bijdragen van scholen en worden opgenomen naar rato van de mate waarin de diensten zijn verricht.

Subsidiebaten worden in de staat van baten en lasten verwerkt. Indien deze baten in het verslagjaar niet volledig zijn besteed, worden de nog niet bestede gelden opgenomen onder de kortlopende schulden als subsidieverplichtingen.

Afschrijvingskosten

De afschrijving op materiële vaste activa wordt berekend op basis van de verkrijgingsprijs. Afschrijvingen vinden plaats volgens de lineaire methode op basis van de geschatte economische levensduur. Boekwinsten en -verliezen bij verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten betreffen ontvangen (te ontvangen) en betaalde (te betalen) rente.

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva.

Lonen

De aan het personeel verschuldigde beloningen worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten.

Pensioenlasten

De stichting heeft alle pensioenregelingen verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. De over het verslagjaar verschuldigde premie wordt als last verantwoord.

Organisatiekosten

De lasten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Toelichting op de balans

Materiële vaste activa

	Aanschafwaarde	cum. Afschrijvingen	Boekwaarde 1 januari 2022	Afschrijvingen	Investerings	Boekwaarde 31 december 2022
A1 - MATERIELE VASTE ACTIVA						
<i>Gebouwen</i>	€ 2.906.640	€ -1.261.677	€ 1.644.963	€ -166.191	€ 880.998	€ 2.359.770
<i>Inventaris</i>	€ 464.366	€ -399.305	€ 65.061	€ -16.328	€ 74.954	€ 123.687
<i>Automatisering</i>	€ 1.269.557	€ -1.001.327	€ 268.230	€ -181.194	€ 178.173	€ 265.209
<i>Lesapparatuur</i>	€ 95.004	€ -71.484	€ 23.520	€ -7.757	€ 8.516	€ 24.279
<i>Muziekinstrumenten</i>	€ 325.655	€ -314.472	€ 11.182	€ -6.082	€ 20.737	€ 25.837
	€ 5.061.222	€ -3.048.266	€ 2.012.956	€ -377.552	€ 1.163.377	€ 2.798.782

In 2017 heeft een incidentele herwaardering van het onroerend goed plaatsgevonden. De basisgrondslag voor waardering van de materiële vaste activa blijft kostprijswaarde. Op het pand aan de Hennekijnstraat 6 te Rotterdam heeft de Gemeente Rotterdam per 16 december 2020 een recht van eerste hypotheek gevestigd voor een bedrag van € 275.293, te vermeerderen met 40% voor rente, vergoedingen, boete en kosten, zijnde € 110.117.

Immateriële vaste activa

	Aanschafwaarde	cum. Afschrijvingen	Boekwaarde 1 januari 2022	Afschrijvingen	Investerings	Boekwaarde 31 december 2022
A2 - IMMATERIELE VASTE ACTIVA						
<i>Immateriële vaste activa</i>	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 497.855	€ 497.855
	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 497.855	€ 497.855

De immateriële vaste activa betreft de investering in een nieuw cursusadministratie systeem. De verwachting is dat dit systeem aan het begin van de tweede kwartaal 2023 in gebruik zal worden genomen.

Financiële vaste activa

	31 december 2021	31 december 2022
B - FINANCIËLE VASTE ACTIVA		
<i>Deelneming Artship</i>	€ 44.000	€ -
Totaal B - FINANCIËLE VASTE ACTIVA	€ 44.000	€ -

Op 18 juni 2020 is voor een bedrag van €44.000 een 20% kapitaalbelang verworven in de vennootschap Artship B.V. gevestigd te Rotterdam. Per 31 december 2022 is de deelneming afgewaardeerd tot €0.

Kortlopende vorderingen

	31 december 2021	31 december 2022
C - KORTLOPENDE VORDERINGEN		
Debiteuren		
Debiteuren	€ 1.205.138	€ 1.574.636
Debiteuren DirecteurenOverleg	€ 2.178	€ 21.925
Debiteuren projectsubsidie	€ 76	€ -
Dubieuze debiteuren	€ 540	€ -
Voorziening debiteuren	€ -209.455	€ -434.251
Totaal Debiteuren	€ 998.477	€ 1.162.310
Overige vorderingen		
NTO dKC subsidie	€ 251.667	€ 31.799
NTO JFC	€ 700	€ 81.000
Overige vorderingen	€ 249.526	€ 97.973
RC MaasDelta		€ 43
Terug te vorderen BTW	€ 4.220	€ 4.220
Voorschotten personeel	€ 1.250	€ 2.667
VUB kosten	€ 155.870	€ 102.063
Totaal Overige vorderingen	€ 663.233	€ 319.764
Totaal C - KORTLOPENDE VORDERINGEN	€ 1.661.710	€ 1.482.073
31 december 2022	€ 1.661.710	€ 1.482.073

Liquiditeit

	31 december 2021	31 december 2022
D - LIQUIDITEIT		
Kassa klantenservice	€ 7.033	€ 8.084
Kruisposten kas-bank		€ 2.066
NL69INGB0675730848	€ 817.858	€ 147.190
NL30INGB0000171073	€ 42.169	€ 45.789
NL53INGB0652710417 SPAAR	€ 476.786	€ 76.064
NL89ABNA0644514779	€ 1.709.826	€ 486.383
Totaal D - LIQUIDITEIT	€ 3.053.671	€ 765.575

Bij de ING heeft SKVR een rekening-courant faciliteit van €500.000. Voor de rekening-courant is als zekerheid afgegeven de verpandingen van de bedrijfsuitrusting en boekvorderingen.

EIGEN VERMOGEN

	1 januari 2021	Onttrekking en/Toevoegingen	Bestemming resultaat	31 december 2022
Eigen Vermogen				
<i>Stichtingskapitaal</i>	€ 91			€ 91
<i>Algemene reserve</i>	€ 1.373.116		€ -352.553	€ 1.020.563
<i>Bestemmingsreseve</i>	€ 1.450.000	€ -302.530		€ 1.147.470
<i>Herwaarderingsreserve</i>	€ 703.267	€ -59.526		€ 643.741
<i>Bestemmingsfonds</i>	€ -	€ 33.296		€ 33.296
Totaal	€ 3.526.474	€ -328.760	€ -352.553	€ 2.845.161

Herwaarderingsreserve

De herwaarderingsreserve is opgenomen om de waarde van de panden meer in lijn te brengen met de huidige marktwaarde. Hierin is de nodige voorzichtigheid in acht genomen. Als gevolg van de verwerkte afschrijvingen op de actuele waarde van de panden vindt realisatie van de herwaarderingsreserve plaats.

	1 januari 2021	Onttrekkingen/Toevoegingen	31 december 2022
H - BESTEMMINGSRESERVE			
<i>Bestemmingsreserve personeel/organisatieontw.</i>	€ 500.000	€ -69.000	€ 431.000
<i>Bestemmingsreserve staken activiteiten ivm Corona</i>	€ 350.000	€ -162.992	€ 187.008
<i>Bestemmingsreserve onroerend goed</i>	€ 600.000	€ -70.538	€ 529.462
Totaal H - BESTEMMINGSRESERVE	€ 1.450.000	€ -302.530	€ 1.147.470

Bestemmingreserve onroerend goed

De bestemmingsreserve heeft als doel de afschrijvingskosten van investeringen in panden te dekken die nodig zijn na de verkoop van panden en een toekomstige verhuizing. De afschrijvingskosten zullen volgen uit de investeringen die gedaan worden in huidige panden en nieuwe panden om deze te laten voldoen aan de inrichtingseisen die gesteld worden om de uitvoering van het bedrijfsproces van SKVR mogelijk te maken.

Bestemmingreserve personeel/organisatieontwikkeling

Deze bestemmingsreserve dient om de kosten van organisatieontwikkeling en organisatie inrichting te dekken wat nodig is om te komen tot een organisatieprofiel wat past bij de huidige tijdsgeest en het Cultuurplan 2021/2024. Hierbij wordt gedacht aan kosten voor ontwikkeling van personeel en eventuele transitiekosten bij vertrek van medewerkers.

Bestemmingreserve staken activiteiten

Deze bestemmingsreserve heeft als doel de kosten en inkomstendering te dekken die gepaard gaan met het staken van activiteiten tijdens en na een noodsituatie. Hierbij denken we aan het doorbetalen van kosten aan inhuur van derden en derving van inkomsten tijdens en na het staken van activiteiten.

Bestemmingsfonds

Afgelopen jaar is er een crowdfunding geweest met de naam Maaklab, met als doel hiervoor instrumenten aan te schaffen. In 2022 is er € 48.403 ontvangen dotaties en is er € 15.108 uitgegeven aan het doel. Deze inkomsten en uitgaven dienen via de staat van baten en lasten verwerkt te worden. Het saldo eind 2022 ad € 33.295 dient als bestemmingsfonds opgenomen te worden.

Resultaatbestemming

Per 31 december 2022 is het negatieve resultaat over 2022 van € 621.788 al volgt bestemd:

- Een bedrag van €352.553 onttrokken aan algemene reserve
- Een bedrag van €302.530 is onttrokken aan de bestemmingsreserve.
- Een bedrag van €32.296 is gedoteerd aan het bestemmingsfonds.

VOORZIENINGEN

	31 december 2021	31 december 2022
I - VOORZIENINGEN		
Voorziening frictiekosten	€ -76.489	€ -8.950
Voorziening jubileumuitkering	€ -73.882	€ -71.241
Voorziening langdurig zieken	€ -43.936	€ -0
Totaal I - VOORZIENINGEN	€ -194.307	€ -80.191

Voorziening jubileumuitkeringen

Werknemers hebben recht op een uitkering van:

- 0,5 maandsalaris indien zij 25 jaar in dienst zijn
- 1 maandsalaris indien zij 40 jaar in dienst zijn
- 1 maandsalaris indien zij 50 jaar in dienst zijn

Deze voorziening wordt bepaald door de contante waarde te berekenen van het opgebouwd recht rekening houdend met de gemiddelde diensttijd, cao-verhogingen en blijfkans.

Voorziening langdurig zieken

Dit betrof de voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van salariskosten en transitievergoedingen voor één langdurig zieke medewerker, waarvan de verwachting is dat deze niet meer in staat zal zijn om de werkzaamheden te hervatten.

LANGLOPENDE SCHULDEN

Langlopende leningen	2022	2021
Stand per 31 december	€ 196.638	€ 279.831
Kortlopend	€ -39.328	€ -83.193
Totaal	€ 157.310	€ 196.638

De samenstelling van de langlopende leningen zijn per 31 december 2022:

Krediet-gever	Einde looptijd	Rente percentage	Renteherziening	Aflossing per jaar	Rest schuld
BNG (i)	2022	2,42%	2022	43.865	-
BNG (ii)	2027	4,70%	2027	39.328	196.637
					€ 196.637

Voor de nakoming van de langlopende lening heeft de Gemeente Rotterdam zich garant gesteld bij de BNG. Voor de lening die afloopt in 2027 heeft de Gemeente Rotterdam per 16 december 2020 een recht van eerste hypotheek gevestigd op het pand aan de Hennekijnstraat 6 te Rotterdam voor een bedrag van € 275.293, te vermeerderen met 40% voor rente, vergoedingen, boete en kosten, zijnde € 110.117.

KORTLOPENDE SCHULDEN

	31 december 2021	mutaties	31 december 2022
K - KORTLOPENDE SCHULDEN			
01 - Crediteuren	€ -425.377	€ 16.366	€ -409.011
02 - Afdracht omzetbelasting	€ -	€ -35.894	€ -35.894
03 - Afdracht loonheffing	€ -340.827	€ 1.700	€ -339.127
04 - Af te dragen pensioenpremies	€ -83.635	€ -6.587	€ -90.222
05 - Personeel	€ -188.476	€ -32.753	€ -221.229
06 - Vooruitgefactureerde opbrengsten	€ -811.841	€ 177.995	€ -633.846
08 - Overige schulden	€ -921.569	€ 228.602	€ -692.967
09 - Aflossingsverplichting	€ -83.194	€ 83.194	€ -0
Totaal K - KORTLOPENDE SCHULDEN	€ -2.854.919	€ 432.622	€ -2.422.296

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Huurverplichting

Voor een aantal leslocaties heeft SKVR doorlopende huurcontracten afgesloten. Het gaat om de Romeijnshof en Fluiterslaan. De contracten kunnen jaarlijks opgezegd worden met een opzegtermijn van enkele maanden.

SKVR heeft op 1 september 2019 een huurovereenkomst voor de locatie WMDC afgesloten. De looptijd van de huurovereenkomst is tot 31 augustus 2024. De jaarlijkse huur inclusief servicekosten bedraagt € 72.000.

Per 1 juli 2021 is het huurcontract voor de locatie Hillevliet afgesloten voor een periode van 10 jaar. De jaarlijkse huur inclusief servicekosten bedraagt € 242.000. Ook is er in 2021 een huurovereenkomst per 1 december afgesloten voor een magazijn aan de Kiotoweg. De looptijd is 5 jaar en de jaarlijkse huur inclusief servicekosten bedraagt € 32.000.

Leaseverplichting

SKVR heeft medio 2015 een leasecontract afsloten met Special Lease voor een bedrijfswagen Opel Combo met kenteken VS-784-F. Dit contract heeft een looptijd van 60 maanden en is voor een jaar verlengd tot en met december 2021. Jaarlijkse leasekosten zijn € 4.300. Dit contract loopt nog in afwachting van de levering van een nieuwe bedrijfswagen.

Per 20 oktober 2020 een leasecontract afsloten met Special Lease voor een bedrijfswagen Ford Transit met kenteken VJZ-81-X. Dit contract heeft een looptijd van 60 maanden en loopt tot en met oktober 2025. Jaarlijkse leasekosten zijn € 9.600.

Met Koffie Max is SKVR een leasecontract aangegaan voor koffieapparatuur. De serviceovereenkomst is 10 december 2015 aangegaan met een duur van 60 maanden en is momenteel opzegbaar. Jaarlijkse leasekosten komen op € 1.500.

Risicoparagraaf

Qua omzet zitten we weer op het niveau van voor de coronacrisis, mede door projectsubsidies en aantrekkende opbrengsten, echter weten we dat de opbrengsten van de activiteiten in de Eigen Tijd moeten stijgen. Dit was al een opdracht voor de organisatie voor de coronacrisis. In het kostenniveau zien we de afwijkingen die leiden tot het verlies. In 2021 is een korting doorgevoerd op de subsidie, tevens is Fair Pay ingevoerd voor de tarieven voor de zzp'ers in onderwijs. Dankzij bezuinigingen op de overhead maar ook de lage activiteitenlasten in de coronaperiode hebben we in 2021 de schade beperkt gehouden. In 2022 zijn we echter weer vol actief en is ook Fair Pay voor de zzp'ers in de eigen tijd ingevoerd. Dit maakt dat de verhouding tussen de inhuur van personeel en de omzet uit balans is geraakt. Tevens hebben we behoorlijke uitgaven gehad voor automatisering en huisvesting.

Vanuit de coronaperiode zien we nog een behoorlijk staartje in het debiteurensaldo. De voorziening moet opgehoogd worden, wat tot een afboeking heeft geleid van € 234.000.

Het resultaat over 2022 valt tegen, veroorzaakt door slechter betaalgedrag van debiteuren, vertraging in de verbouwing waardoor we extra huurkosten en kosten voor projectleiding moesten maken en de tegenvallende groei in de Eigen Tijd. De schade van de coronaperiode wordt nu echt zichtbaar. Bezuinigingsmaatregelen zijn noodzakelijk om de exploitatie gezond te maken. Op dit moment wordt er een reorganisatieplan voorbereid met verwachte uitvoering zomer 2023. De reorganisatie is gericht op ondersteuning en de volwasseneducatie. Met de verkoop van de panden in eigendom zorgen we ervoor dat zowel de liquiditeitspositie als de exploitatie gezond worden en blijven.

De continuïteit van SKVR staat onder druk als gevolg van:

Liquiditeit

Op basis van de current ratio, ook wel liquiditeitsratio genoemd wordt de verhouding aangegeven tussen de vlottende activa en vlottende passiva van SKVR (norm 1,0). Hiermee wordt aangegeven in hoeverre SKVR in staat is om aan de financiële verplichtingen op korte termijn te voldoen. Per 31 december 2022 is de current ratio 0,9. Dit is een forse daling ten opzichte van de current ratio van 31 december 2021 (1,7). In combinatie met stijgende prijzen is deze ontwikkeling zorgelijk. Uit strategisch oogpunt zal SKVR in 2023 de panden aan de Hennekijnstraat 6 en de Ringdijk 50 in de verkoop zetten. Voor Ringdijk wordt er een leaseback constructie overwogen. In het Centrum zal er gekeken worden naar huisvesting bij partners. Daarnaast wordt er in zomer van 2023 een reorganisatieplan doorgevoerd met het doel in de salariskosten te kunnen snijden. Deze stappen moeten leiden dat de liquiditeitspositie van SKVR versterkt zal worden. In 2022

heeft SKVR grote investeringen gedaan met forse impact op de liquide middelen zoals te zien in het kasstroomoverzicht. Op basis van de liquiditeitsprognose wordt verwacht dat SKVR aan het eind van het eerste kwartaal van 2023 ruim 1,2 miljoen euro aan liquide middelen zou hebben.

	31-12-2021	31-12-2022	Norm
Current ratio	1,7	0,9	1,0

Eigen vermogen

Per 31 december 2022 is de solvabiliteitsratio 51,3%. Deze ratio geeft aan in hoeverre SKVR aan haar verplichtingen op lange termijn kan voldoen. Om financieel gezond te zijn is een ratio tussen de 25% en 35% acceptabel.

	31-12-2021	31-12-2022	Norm
Solvabiliteit	52,1%	51,3%	25 % <> 35%

Projecten

Dit is iets wat al langer speelt: de inzet van vaste mensen op projecten. Ook in de huidige cultuurplanperiode is een aanzienlijk aantal uren van vaste mensen toegerekend aan projecten (IKEI en Cultuurcoaches). Mocht de financier besluiten om in de toekomst de bijdrage stop te zetten dan blijven de vaste mensen wel op de SKVR-loonlijst staan. Voor het grootste deel van de projectwerkzaamheden geldt dat de medewerkers lesgeven in onderwijsprogramma's. Als er geen subsidie meer beschikbaar is, vervalt dit aanbod.

Indexatie

De indexatie zoals door de gemeente opgenomen is niet toereikend om de stijging van (personeels-)kosten op te vangen. Daardoor komt het budget verder onder druk te staan. Het is nog onduidelijk of er een compensatieregeling zal komen.

Toelichting op de resultatenrekening

BATEN

	Begroting 2022	Realisatie 2022	Afwijking.	Realisatie 2021
01 - Cursusgelden jaar				
2 - SOCIAAL	290.070	132.563	-157.507	50.328
3 - EIGEN TIJD	1.099.182	1.300.326	201.144	1.142.626
Totaal 01 - Cursusgelden jaar	1.389.252	1.432.889	43.637	1.192.954
02 - Cursusgelden kort				
2 - SOCIAAL	155.361	90.343	-65.018	51.382
3 - EIGEN TIJD	916.768	686.192	-230.576	369.804
Totaal 02 - Cursusgelden kort	1.072.129	776.535	-295.594	421.186
Eindtotaal	2.461.381	2.209.423	-251.958	1.614.140

De realisatie van opbrengsten uit korte cursussen blijft ruim achter op begroot. We weten de nieuwe klant onvoldoende te vinden door onder andere beperkte marketing. Ook zien we dat het herstel van het consumentenvertrouwen langzaam gaat. In het laatste coronajaar hadden we een tekort van 622K ten opzichte van begroting en dat is nu nog 295K. Wel lopen de achterstand op korte cursussen niet met voldoende tempo in.

	Begroting 2022	Realisatie 2022	Afwijking.	Realisatie 2021
03 - Onderwijs				
01 - Workshops & lessenserie PO	47.556	15.876	-31.680	54.174
02 - Workshops & lessenserie VO	169.938	100.797	-69.142	129.561
03 - Workshops & lessenserie MBO	78.347	51.749	-26.598	70.291
04 - CULTUURTRAJECT PO		111.858	111.858	112.795
05 - CULTUURTRAJECT VO		21.439	21.439	10.432
06 - INTENSIEVE LEERLIJN	689.573	603.494	-86.079	439.008
07 - OVERIGE		4.227	4.227	14.071
Totaal 03 - Onderwijs	985.414	909.439	-75.975	830.332

	Begroting 2022	Realisatie.	Afwijking.	Realisatie 2021
04 - Overige opbrengsten				
Verhuur locaties		68.797	68.797	25.576
Verhuur muziekinstr		37.607	37.607	31.801
Verkoop materialen		8.376	8.376	10.523
Workshops niet onderwijs		36.345	36.345	46.496
Overige opbrengsten	39.900	105.810	65.910	35.151
Totaal 04 - Overige opbrengsten	39.900	256.936	217.036	149.547

De positieve afwijking op de overige opbrengsten is te verklaren door een behoorlijke hoeveelheid gefactureerde muzieklessen en koorlessen op scholen en eigen tijd die niet geboekt zijn onder de cursusopbrengsten of onderwijsopbrengsten. De donaties voor o.a. het Maaklab dragen ook bij aan een positieve afwijking.

	<i>Begroting 2022</i>	<i>Realisatie.</i>	<i>Afwijking.</i>	<i>Realisatie 2021</i>
01 - Subsidie Gemeente Rotterdam	7.080.499	7.239.000	158.501	7.080.500
02 - Inkomsten uit projecten	271.159	318.145	46.986	313.690
03 - Projectsubsidies	1.969.305	2.369.821	400.516	2.300.391
Eindtotaal	9.320.963	9.926.966	606.003	9.694.581

De positieve afwijking van projectsubsidies komt ten bate van niet begrootte projecten VVE en Slim Organiseren.

Doordat we de projecten VVE en Slim Organiseren hebben opgestart zijn vanuit de scholen/instellingen opbrengsten gegenereerd. Deze extra, niet begrootte, opbrengsten verklaren de positieve afwijking van 17%.

LASTEN

	Begroting 2022	Realisatie 2022	Afwijking.	Realisatie 2021
08 - Directe productiekosten				
Lesmiddelen		-55.586	-55.586	-29.037
Onderhoud lesmiddelen		-2.000	-2.000	-2.302
Onderhoud instrumenten		-28.335	-28.335	-8.427
Materiaalkosten		-83.200	-83.200	-39.915
Modellengeld		-6.944	-6.944	-4.448
Zaalhuur		-34.998	-34.998	-29.622
Uitkoopsommen		-304.807	-304.807	-63.026
Vervoer groepen				-12
Advertenties		-595	-595	-3.255
CJP bijdrage 5%		-1.739	-1.739	-1.756
Ontwikkelkosten				-29.840
Cateringkosten		-6.051	-6.051	-3.018
Overige directe productiekosten	-954.000	-122.243	831.757	-93.364
Catering		-388	-388	-197
Totaal 08 - Directe productiekosten	-954.000	-646.885	307.115	-308.218
09 - Kosten subsidieprojecten				
Vast personeel		-1.744.030	-1.744.030	-1.661.900
Personeel algemeen		-46.380	-46.380	-30.194
Docenten		-1.029.375	-1.029.375	-989.724
Coaching		-4.128	-4.128	0
Reis- en verblijfkosten		-1.486	-1.486	-1.119
Accountantskosten		-3.812	-3.812	-17.510
Cursus seminar congres		-42.984	-42.984	-5.027
Lesmiddelen		-39.444	-39.444	-22.860
Materiaalkosten		-1.562	-1.562	-4.038
Zaalhuur		-186.613	-186.613	-228.751
Uitkoopsommen		-19.164	-19.164	-161
Publiciteit		-3.526	-3.526	-5.294
Overige projectkosten	-2.047.114	-27.716	2.019.399	-11.573
Totaal 09 - Kosten subsidieprojecten	-2.047.114	-3.150.220	-1.103.106	-2.978.151
Eindtotaal	-3.001.114	-3.797.105	-795.991	-3.286.369

Ten opzichte van het jaar 2021 zien we dat er meer kosten zijn gemaakt op lesmiddelen en materiaalkosten. In 2022 blijven de directe productiekosten redelijk stabiel. Bij de kosten subsidieprojecten zien we wel een toename in de kosten. Dit wordt veroorzaakt deels door de fair pay tarieven die toegepast worden. Daarnaast zien we ook een toename op de doorbelaste kosten van het vast personeel.

	Begroting 2022	Realisatie 2022	Afwijking.	Realisatie 2021
10 - Salariskosten				
01 - Salarissen		-4.789.405	-4.789.405	-4.541.698
02 - Pensioenpremies		-774.618	-774.618	-754.946
03 - Sociale lasten		-788.156	-788.156	-725.990
04 - Frictiekosten		66.213	66.213	26.605
05 - Personeelsvergoedingen		-84.527	-84.527	-88.197
06 - WGI & Werkstad & Gem. Den Haag		-18.895	-18.895	-14.167
08 - Niet opgenomen vakantiedagen		-17.225	-17.225	-6.517
09 - Doorbelasting vast personeel naar projectkosten		1.744.030	1.744.030	1.661.900
10 - Begroting Salarissen	-5.336.926		5.336.926	
Totaal 10 - Salariskosten	-5.336.926	-4.662.583	674.344	-4.443.011
11 - Inhuur personeel				
01 - Inhuur docenten	-2.573.339	-2.264.547	308.792	-1.682.094
02 - Vrijwilligersvergoeding		-3.242	-3.242	-901
03 - Overige inhuur		-361.309	-361.309	-432.257
04 - Opleidingskosten		-12.424	-12.424	-24.121
Totaal 11 - Inhuur personeel	-2.573.339	-2.641.522	-68.182	-2.139.373
12 - Overige personeelskosten				
Arbodienst		-33.510	-33.510	-28.564
Opleidingskosten		-57.199	-57.199	-132.775
Overige personeelskosten	-447.891	-76.163	371.728	-38.060
Werving en selectie		-28.659	-28.659	-12.493
Totaal 12 - Overige personeelskosten	-447.891	-195.530	252.361	-211.892
Eindtotaal	-8.358.157	-7.499.635	858.522	-6.794.276

Arbeidsrelatie	gemiddeld aantal FTE 2022	gemiddeld aantal FTE 2021
In dienst SKVR	93,8	87,1

De salariskosten vallen ten opzichte van 2021 redelijk uit omdat de kosten voor ruim €1,7 miljoen doorbelast worden naar de projectkosten. Deze kosten hebben voornamelijk betrekking op vast personeel. Indien de projectsubsidies wegvallen dan zou de vaste salariskosten hoog uitpakken.

Bij inhuur personeel zien we dat er op specifieke functies externe krachten ingezet moeten worden. Denk hierbij aan een financieel medewerker en een projectconsultant voor de implementatie van de cursusadministratie.

De overige personeelskosten vallen lager uit ten opzichte van de begroting.

	Begroting 2022	Realisatie 2022	Afwijking.	Realisatie 2021
13 - Huisvestingskosten				
Huurkosten		-345.194	-345.194	-466.033
Interne huur		0	0	0
Energiekosten		-102.726	-102.726	-116.379
Servicekosten		-108.305	-108.305	-192.030
Onderhoudskosten		-29.492	-29.492	-13.314
Schoonmaakkosten		-160.409	-160.409	-117.816
Schoonmaak onder regie		-11	-11	
Huisvuil		-7.650	-7.650	-7.977
OGB		-24.162	-24.162	-26.875
Heffingen		-4.276	-4.276	-6.580
Beveiligingskosten		-19.190	-19.190	-6.557
Assurantiekosten		-11.192	-11.192	-18.348
Overige Huisvestingskosten	-646.789	-139.590	507.199	-35.448
Totaal 13 - Huisvestingskosten	-646.789	-952.198	-305.409	-1.007.357

Bij de huisvestingskosten zien we overschrijding van ruim €300K. De hogere huisvestingskosten is voornamelijk veroorzaakt door de late oplevering van het nieuwe pand aan de Hilleliet. Daarnaast er zijn veel kosten gemaakt voor de verhuizing naar Rotterdam zuid. Voor dit project is ook een externe projectmanager ingehuurd.

	Begroting 2022	Realisatie 2022	Afwijking.	Realisatie 2021
14 - Automatisering				
Website		-21.197	-21.197	-5.039
Onderhoud		-5.962	-5.962	-15.778
Software		-142.560	-142.560	-55.729
Licentiekosten ICT		-60.311	-60.311	-37.584
Klein materiaal ICT		-17.507	-17.507	-5.090
ICT beheer extern		-194.457	-194.457	-211.274
Overige automatiseringskosten	-430.514	-11.082	419.432	-48.433
Totaal 14 - Automatisering	-430.514	-453.076	-22.562	-378.928

Bij automatisering zien we een kleine overschrijding ten opzichte van de begroting. Het beheer van het ICT landschap is uitbesteedt waardoor deze kosten relatief stabiel zijn. Daarnaast zien we wel een verdubbeling op de kosten voor software en licenties. In 2022 is flink geïnvesteerd in een nieuwe cursusadministratie en een nieuw financieel pakket ter vervanging van Navision die niet meer ondersteund zal worden. Met de livegang van de nieuwe systemen in 2023 wordt verwacht dat automatiseringskosten lager zullen uitpakken.

	Begroting 2022	Realisatie 2022	Afwijking.	Realisatie 2021
15 - PR en marketing				
Drukwerk		-8.531	-8.531	-3.138
Vormgeving		-2.255	-2.255	-261
Fotografie		-2.220	-2.220	-13.776
Advertenties		-13.123	-13.123	-9.228
Huisstijl		-1.125	-1.125	-81
PR		-11.685	-11.685	-350
Overig PR & Marketing	-41.121	-17.883	23.237	-26.324
Totaal 15 - PR en marketing	-41.121	-56.822	-15.701	-53.157

In 2022 is er ook flink geïnvesteerd in een nieuw huisstijl. De kosten van de investeringen zijn geactiveerd waardoor de kosten beperkt blijven. In vergelijking met de projectsubsidies die we binnen halen, is de marketingbegroting mager opgesteld. Hierdoor de kosten ook beperkt.

	Begroting 2022	Realisatie 2022	Afwijking.	Realisatie 2021
16 - Overige bedrijfskosten				
Telefoonkosten		-12.119	-12.119	-5.531
Mobiele telefoonkosten		-13	-13	-277
ADSL lijnkosten		-45.686	-45.686	-12.793
Portokosten		-3.241	-3.241	-3.650
Kantoorbenodigdheden		-12.663	-12.663	-4.278
Kopieerkosten		-889	-889	-639
Vakliteratuur		-2.690	-2.690	-2.504
Contributies		-63.512	-63.512	-57.610
Onderhoud inventaris		-487	-487	
Inventaris klein		-14.325	-14.325	-629
Overige kantoorkosten		-3.660	-3.660	-90
Leasekosten auto's		-14.915	-14.915	-17.703
Brandstof		-4.810	-4.810	-2.712
Overige autokosten		-8.028	-8.028	70
Kantine baten+lasten		5.561	5.561	2.103
Koffie automaten baten+lasten		-1.624	-1.624	
Onderhoud en huur automaten		-17.770	-17.770	-17.354
Catering baten+lasten		-49.795	-49.795	-21.274
Kosten betalingsverkeer		-34.934	-34.934	-30.226
Incassokosten		212	212	-1.818
Betalingsverschillen		3	3	10
Dotatie voorziening debiteuren		-233.608	-233.608	-131.318
Accountantskosten		-72.816	-72.816	-76.436
Salarisadministratie		-53.059	-53.059	-49.826
Advies en beleid		-91.788	-91.788	-94.221
Cursus seminar congres		-1.815	-1.815	-134
Representatiekosten		-31.546	-31.546	-2.257
Overige organisatiekosten	-357.123	-23.423	333.700	-29.128
Totaal 16 - Overige bedrijfskosten	-357.123	-793.440	-436.317	-560.224

Vanaf 2021 heeft de corona maatregelen invloed gehad op het betaalbedrag van onze klanten. In 2021 was de voorziening van dubieuze debiteuren met 131K verhoogd. In 2022 zien dat het debiteurensaldo verder oploopt. In dit kader is de voorziening in 2022 met ruim 234K verhoogd. Deze verhoging heeft flinke impact op de liquiditeitspositie en het resultaat van SKVR. Het project debiteuren in control zal gaan zorgen dat alle klanten met openstaande posten herinneringen gaan ontvangen. De verwachting dat ruim €500K aan openstaande geïnd zullen worden.

	Begroting 2022	Realisatie 2022	Afwijking.	Realisatie 2021
17 - Afschrijvingen				
Afschrijving gebouwen		-166.191	166.191	-142.721
Afschrijving inventaris		-16.328	16.328	-33.315
Afschrijving automatisering		-181.194	181.194	-170.574
Afschrijving lesmiddelen		-7.757	7.757	-5.083
Afschrijving instrumenten		-6.082	6.082	-9.848
Totaal afschrijvingskosten	-392.767		-392.767	
Totaal 17 - Afschrijvingen	-392.767	-377.552	-15.215	-361.540

WNT-verantwoording 2022

Conform de gegevens bedoeld in artikelen 4.1 en 4.2 van de Wet normering topinkomens (WNT) is de WNT van toepassing op SKVR. Het voor SKVR toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2022 €216.000.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling

Gegevens 2022	
bedragen x € 1	C. Doesburg
Functiegegevens	Directeur Bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 t/m 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	133.615
Beloningen betaalbaar op termijn	22.686
<i>Subtotaal</i>	<i>156.301</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	216.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	156.301
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.
Gegevens 2021	
bedragen x € 1	C. Doesburg
Functiegegevens	Directeur Bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/01 t/m 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	130.293
Beloningen betaalbaar op termijn	22.161
<i>Subtotaal</i>	<i>152.454</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	209.000
Bezoldiging	152.454

1.c Toezichthoudende topfunctionarissen

Gegevens 2022			
bedragen x € 1	N.W. Holwijn	M. Lewis	J.Wakkie
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01-31/12	01/01-31/12	01/01-31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging	4.000	3.000	3.000
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	32.400	21.600	21.600
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	4.000	3.000	3.000
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2021			
bedragen x € 1	M. Lewis		J. Wakkie
Functiegegevens	Voorzitter		Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/01-31/12		01/01-31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging	4.000		3.000
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	31.350		20.900

bedragen x € 1	L.M.E. van der Wees	M. Radema	M. Hoekstra van der Deen
Functiegegevens	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01-31/12	01/01-31/12	01/01-31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging	3.000	3.000	3.000
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	21.600	21.600	21.600
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	3.000	3.000	3.000
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2021			
bedragen x € 1	L.M.E. van der Wees	M. Radema	M. Hoekstra van der Deen
Functiegegevens	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/01-31/12	01/01-31/12	01/01-31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging	3.000	3.000	3.000
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	20.900	20.900	20.900

Gegevens 2022	
bedragen x € 1	D.J. van Dommelen
Functiegegevens	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01-30/03
Bezoldiging	
Bezoldiging	-
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	5.267
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	-
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.
Gegevens 2021	
bedragen x € 1	D.J. van Dommelen
Functiegegevens	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/01-31/12
Bezoldiging	
Bezoldiging	-
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	20.900

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2022 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Overige gegevens

Statutaire regeling omtrent winstbestemming

Er is in de statuten geen regeling opgenomen omtrent de bestemming van de winst.